

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 6 (3333) 2014 FEBRUARY - VASARIS 11 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Idealai ir “stebuklai”

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI. Vien tik tuos du žodžius tariant, atsiveria visa Lietuva: ir iš carų vergijos pakilusi, ir klaidatikių okupuota bei valdyta, ir vėl į laisvę prasiveržusi – dabartinė.

VARGAI ir džiaugsmas tautos istorijoje įrašyti ir šiandien toliau rašomi. O taip norėtusi, kad istorijos puslapiai būtų šviesūs, kad nereikėtų minėti tų, kurie tenkinosi vergo duona ir sakęsi esą laimingi. Arba ir tokių, kurie į savo parašą Nepriklausomybės atstatymo akte pažiūrėjo kaip į mažai rizikingą progą mėginti sukurti naują karjeros tarpsnį. O galima pasidžiaugti ir pasididžiuoti, kad Vasario Šešioliktosios signatarai jokių egoistinių užmačių neturėjo – Lietuvos nepriklausomybė jiems buvo šventas idealas, kuris negali būti naudojamas asmeniniams tikslams. Šitoji iš valstiečių kilusi Lietuvos inteligentija turėtų būti laikoma nepamainomu pavyzdžiu ir pagalba įsitikinti, kad tik tiesus ir nedviprasmiškas idealizmas gali padaryti “stebuklą”, kokių buvo padaryta Nepriklausomybę ginant Sausio tryliktąją prie Televizijos bokšto ar prie Seimo rūmų. Pastarąją gynybą ir sudėtas aukas turėtume sieti su Vasario parašais, įžiebusiais vienybės ir karžygiškumo dvasią. Ji gyva, išliekanti. Ją reikėtų labiau saugoti negu valstybės sienas, negu trapią medžiaginę gerovę. Tai dvasiai silpstant prasiveržia balsų, kviečiančių tik savo kiemu rūpintis. Nepriklausomybės šventės minėjimų programose turėtų kaip nors nuskambėti ar reikštis tautos vienybės idealas, atsinaujinimas, pabrėžimas reikšmingų įvykių ir žmonių.

NEPRIKLAUSOMYBĖS šventės iškilmės ir džiaugsmas neturėtų likti sau tikslu. Ši nepaprastoji diena turėtų stipriau pajudinti mąstymus apie vienokią ar kitokią tautos bei valstybės rytdieną. Atkovojus, atstačius Lietuvos nepriklausomybę, aptilus “dainuojančios revoliucijos” aidams, kilo nuoseklus ir neramus klausimas, o kaip mes tą Nepriklausomybę įtvirtinsim, kaip ją išsaugosim, kai mūsų valstybę pripažįstantys yra toli, o tariamieji bičiuliai čia pat, tartum koks milžinas, įkėlęs koją, nenori jos pajudinti. Reikėjo gerų vadų ir stipresnės vienybės, kad toji koja pajudėtų. Garbė tiems, kurie tai padarė. Tačiau, kaip vis buvo kartota, “išėjo ir pasiliko”. Viso to pėdsakai dar neišnykę. Tam dar prireiks laiko. Tačiau žalinga būtų tik laukti, kai kada ramintis, kad esame apsaugoti. Nepriklausomybės tvirtinimui reikia aiškių, konkrečių darbų ir valstybei naudingesnių sprendimų. Tai nėra lengva stokojant patyrusių specialistų, platesnio ir nesavanaudiško mąstymo. O tada trūkumams užpildyti kuriamos tarpusavinio nesutarimo problemos, rungtyniaujant vieniems su kitais, tartum išsakomos kritikos ir nuomonės staiga imtų ir viską pasuktų naudinga kryptimi. Pasigirsta net ir tokių balsų, kad turime per daug šviesuolių, per daug diplomuotų, per daug gerai apmokamos aukštuomenės, kuri nesiims bet kokio darbo, nors labai reikalingo bendram labui. Pirmosios Vasario respublikos kūrėjų ir vadų tebuvo saujelė, o apie jų pasiektus rezultatus dabar su pasigėrėjimu rašom, žiūrėdami kaip į koki stebuklą. Tikėtina, kad augant naujajai kartai bus uoliau ieškoma naujų kelių, tvirtinančių Nepriklausomybę. ČS

Lietuvos sportininkai Soči olimpiadoje

Nuo vasario 7 iki vasario 23 d. pasaulio dėmesys nukreiptas į Soči, Rusijos federacijos miestą Juodosios jūros pakrantėje: čia vyksta žiemos olimpinės žaidynės. Lietuva į Soči olimpiadą išlydėjo 9 sportininkus. Pirmą kartą žiemos žaidynėse dalyvauja toks Lietuvos sportininkų skaičius. Į Soči išvyko dailiojo čiuožimo pora Deividas Stagniūnas ir Izabella Tobias, kuriai už nuopelnus Lietuvai išimties tvarka suteikta mūsų šalies pilietybė. Taip pat – biatlonininkai Diana Rasimovičiūtė ir Tomas Kaukėnas, slidininkai Ingrida Ardišauskaitė ir Vytautas Strolia. Kalnų slidinėjimo rungtyse dalyvaus Rokas Zaveckas ir Ieva Januškevičiūtė. Agnė Sereikaitė lenktyniaus greitojo čiuožimo takelyje. Pirmieji Soči sniego takus vasario 8 dieną išbandė slidininkė Ingrida Ardišauskaitė ir biatlonininkas Tomas Kaukėnas. Nuotraukoje Lietuvos olimpinės komandos palydos Lietuvos prezidentūros rūmuose, viduryje Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė

Ntr. R. Dačkaus iš LR seimo tinklalapio

Lietuvos politikoje nauja karta

G. LANDSBERGIS

Pasaulinė ekonomikos krizė Lietuvoj 2008-aisiais nepasigailėjo, regis, nė vienos socialinės grupės. Nukentėjo visi: pensininkai, atleidžiami darbuotojai, smulkūs ir vidutiniai verslininkai ir net bankai, kurie taip pat skaičiavo milijardinius nuostolius. Atrodė, kad skrydis į ekonominę ir socialinę bedugnę neišvengiamas. Skausmingi, tačiau itin tuo metu reikalingi Andriaus Kubiliaus vyriausybės veiksmai leido atstatyti valstybės ekonomikos kursą.

Buvome neįtikėtino ekonominio proveržio liudininkai – Lietuvos verslas, prisitaikęs prie itin sudėtingų sąlygų, susitelkė ir tapo dar stipresnis, nei bet kada anksčiau. Lietuvos eksporto rodikliai šovė į viršų ir dar 2012-aisiais viršijo net ir didžiausių optimistų prognozes.

Visų pirma pasikeitė Lietuvos verslas, išgirdome naujus, iki šiol negirdėtus jaunų verslininkų vardus. Viešojoje erdvėje, be jau keletą dešimtmečių linksniuojamo a.a. Bronislovo Lubio, išgirdome apie Ilją Laursą ir kitus. Jaunosios kartos verslininkai, dažnai išsimokslinę, gyvenę ar verslus pradėję užsienyje,

grįžo ir ėmėsi kurti Lietuvoje bei sėkmingai konkuruoti globalioje rinkoje. Kodėl vakarieetiško mąstymo banga dar nepasiekė politikos? Per dvidešimt metų pagrindinės Lietuvos neviešojo gyvenimo sritys – verslas, sportas, kultūra – pasistūmėjo gerokai arčiau Vakarų pasaulio normų ir taisyklių. Pagrindinis klausimas: kas atsitiko su viešąja sritimi – arba politika?

Nors ir pavyko pakviesti nemažą būrį jaunimo prisijungti prie dabartinės Vyriausybės programos įgyvendinimo, kritinei masei bei esminiems pokyčiams žmonių pritrūko. Juolab, kad naujosios Vyriausybės vykdoma politika akivaizdžiai nukreipta prieš tokius pokyčius.

Jauni, išsilavinę, drąsūs, veržlūs, besivadovaujantys vakarietiškomis etikos normomis, dirbę kitoje aplinkoje žmonės kurs ateities Lietuvą. Strateginis planavimas, skaidrumas, atskaitomybė, vakarietiška darbo etika ir kultūra – visa tai nėra tik burtažodžiai, išmokti per mokymus kurortiniame miestelyje ar išgirsti iš kolegų, buvusių komandiruotėje. Jaunosios kartos politikas yra alergiškas politinei korupcijai, ją aiškiai suvokia kaip žalingą, nusikalstamą veiklą. Jis orientuojasi į tikslą ir yra savo srities profesionalas.

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

Pastoraciniai iššūkiai... (Tęsinys) – 2 psl.

Lietuvių išeivijos leidiniai – internete – 3 psl.

Lyg diena pasidarė šviesesnė... (Tęsinys)– 4 psl.

Kai pinigų bus... – 7 psl.

Vėtrungės – Lietuvos pamario ženklai – 7 psl.

“Tarp pilkų debesų” – 9 psl.

Pastoraciniai iššūkiai šeimai evangelizacijos kontekste III

Tęsinys iš 5 nr.

Bažnyčios mokymas apie šeimą

Ankstyvųjų krikščionių bendruomenėje šeima irgi rodosi kaip „namų Bažnyčia“ (plg. *KBK* 1655). Naujojo Testamento apaštališkųjų laiškų „šėimos kodeksuose“ antikinio pasaulio didžioji šeima įvardijama kaip vyro ir žmonos, tėvų ir vaikų, turtingųjų ir vargšų solidarumo vieta (plg. *Ef* 5, 21–6, 9; *Kol* 3, 18–4, 1; *1 Tim* 2, 8–15; *Tit* 2, 1–10; *1 Pt* 2, 13–3, 7; taip pat plg. *Laiškas Filemonui*). Pirmiausia *Laiške efeziečiams* santuokinė vyro ir moters meilė laikoma dideliu slėpiniu, išreiškiančiu Kristaus ir Bažnyčios meilę pasaulyje (plg. *Ef* 5, 31–32).

Amžių tėkmėje ir pirmiausia Naujausiais laikais iki mūsų dienų Bažnyčia nenuilstamai nuolatos ir vis išsamiau mokė apie šeimą bei ją pagrindžiančią santuoką. Viena iškiliausių ištarių pateikta Vatikano II Susirinkimo pastoracinėje konstitucijoje *Gaudium et spes*. Apta-

riant kai kurias neatidėliotinas problemas, santuokos ir šeimos kilnumui skatinti čia skiriamas ištisas skyrius, kuriame nusakoma jų vertė visuomenės statydimui: „Šeima, kurioje įvairios kartos susitinka ir padeda viena kitai įgyti gilesnės išminties bei derinti asmens teises su kitais visuomeninio gyvenimo reikalavimais, sudaro visuomenės pamatą“ (*GS* 52). Ypač primygtinai krikščionybę išpažįstantys sutuoktiniai raginami puoselėti kristocentrinį dvasingumą: „Galiausiai pačius sutuoktinius, sukurtus pagal gyvojo Dievo paveikslą ir tikrąją asmens sąrangą, tesieja vieną su kitu meilės lygibė, dvasios darna ir abipusis šventumas, kad sekdami Kristumi, savo gyvenimo pradmeniu, savo pašaukimo džiaugsmiais ir aukomis bei savo ištikima meile liudytų tą meilės slėpinį, kurį Viešpats apreiškė pasauliui savo mirtimi ir prisikėlimu“ (*GS* 52).

Mokymą apie santuoką ir šeimą Petro įpėdiniai praturtino ir po Vatikano II Susirin-

kimo, pirmiausia Paulius VI enciklika *Humanae vitae*, kurioje konkrečiai mokoma principų ir praktikos. Vėliau apaštališkajame paraginime *Familiaris consortio* popiežius Jonas Paulius II išdėstė dieviškąjį planą, susijusį su pirmaprade santuokinės meilės bei šeimos tiesa: „Vienintelė vieta, kur yra galimas toks visiškas atsidavimas, yra santuoka, kai yra santuokinės meilės sąjunga arba sąmoningas ir laisvas pasirinkimas, kai vyras ir moteris sudaro paties Dievo numatytą vidinę gyvenimo ir meilės bendriją (plg. *Gaudium et spes*, 48), ir tik šia prasme išryškėja šios bendrijos tikroji esmė. Santuokos institucija nėra nepagrįstas valdžios ar visuomenės kišimasis į svetimus reikalus nei kažkokios išorinės formos priėmimas, bet vidinis reikalavimas santuokinės meilės, kuri viešai patvirtinama kaip vienintelė ir išskirtinė, šitaip išsaugant visišką ištikimybę Dievo Kūrėjo planams. Ta ištikimybė, nevaržanti asmens laisvės, apsaugo nuo visokio subjektyvumo ir reliatyvumo ir suteikia galimybę vadovautis Kūrėjo išmintimi“ (*FC* 11).

Šios pamatinės mintys toliau tęsiamos *Katalikų Bažnyčios katekizme*: „Santuokinę sąjungą, kuri vyrą ir moterį labai glaudžiai suvienija gy-

venti ir mylėti, nustatė ir savais įstatymais aprūpino Kūrėjas. Savo prigimtimi ši sąjunga yra skirta sutuoktinių gerovei ir vaikų gimdymui bei auklėjimui; tokiame pakrikštytųjų ryšiui Viešpats Kristus suteikė sakramento kilnumą (plg. Vatikano II Susirinkimas. *Gaudium et spes*, 48; *Kanonų teisės kodeksas*, 1055, 1) (*KBK* 1660).

Katekizme išdėstytas mokymas apima ir teologinius principus, ir dorovinį elgesį bei plėtojamas dviejuose skirtinguose skirsniuose: *Santuokos sakramentas* (1601-1658) ir *Šeštas įsakymas* (2331-2391). Atidus šių katekizmo vietų skaitymas padeda šiuolaikiškai suvokti tikėjimo mokymą, remiantį Bažnyčios veikimą šiandienų iššūkių akivaizdoje. Bažnyčios pastoracija įkvėpimo semiasi iš santuokos, laikomos Dievo plano dalimi, tiesos: Dievas sukūrė vyrą ir moterį ir, atėjus laiko pilnatvei, Jėzuje apreiškė santuokinės meilės pilnatvę suteikdamas jai sakramento rangą. Sutarimu grįžta krikščioniškoji santuoka yra apdovanota sutuoktiniams tenkančiomis gėrybėmis bei užduotimis, bet sykiu neapsaugota nuo poveikio nuodėmės (plg. *Pr* 3, 1–24), galinčios padaryti gilių žaizdų bei sumenkinti sakramento kilnumą.

Neseniai paskelbtoje popiežiaus Pranciškaus enciklokoje *Lumen fidei* apie šeimą kalbama tikėjimo kontekste pažymint, „kokie tvirti saitai gali sieti žmones, kai tarp jų yra Dievas“ (*LF* 50). „Pirmutinė aplinka, kurioje tikėjimas apšviečia žmonių miestą, yra šeima. Galvoje pirmiausia turiu tvarų santuokinį vyro ir moters ryšį. Jis gimsta iš jų meilės, kuri yra Dievo meilės ženklas ir artumas, iš pripažinimo bei priėmimo lytinio skirtingumo gėrio, leidžiančio sutuoktiniams susijungti į vieną kūną (plg. *Pr* 2, 24) ir duoti pradžią naujai gyvybei, kuri yra Kūrėjo gerumo, išminties ir meilės plano apraiška. Remdamiesi šia meile, vyras ir moteris gali pažadėti vienas kitam meilę aktu, aprėpiančiu visą jų gyvenimą ir daugeliu brovų primenančiu tikėjimą. Pažadėti meilę visam laikui įmanoma tik atradus už kitus didesnį planą, kuris mus remtų ir leistų mylimam asmeniui dovanoti visą ateitį“ (*LF* 52). „Tikėjimas nėra nedrąsių žmonių priebėga, priešingai, jis gyvenimą išplečia, įgalina atrasti didį pašaukimą, pašaukimą mylėti, ir laiduoja, kad ta meilė patikima, verta, kad jai save patikėtum, nes jos pagrindas – Dievo ištikimybė, tvirtesnė už visas mūsų silpnybes“ (*LF* 53). *Vertė* „Bažnyčios žinios“, 2013 m. Nr. 12 (Pabaiga)

Sausio 26 d. paminėjom a.a. PRANO GAIDOS-GAIDAMAVIČIAUS 100-ąsias gimimo metines. Kaišiadorių vyskupas koncelebravo Mišias Kaišiadorių katedroje, kur šventoriuje ir palaidotas mano DĖDĖ PRANAS GAIDA. Nuotraukose matosi Kaišiadorių vyskupas ir kunigai bei parapijiečiai paminėjime. Pagarbiai – Prano Gaidamavičiaus sūnėnas Jonas Masiulionis

Lietuvių išeivijos leidiniai – internete

Tęsinys iš 5 nr.

D. Cidzikaitės pokalbis su Martyno Mažvydo bibliotekos „Lituanikos“ skyriaus vedėja Jolanta Budriūniene

Praėjusiam TŽ numeryje buvo atpasakotas Dalia Cidzikaitės pokalbis *Drauge* (2013 m. lapkričio 23 d.) su Jolanta Budriūniene. Pateikta informacija apie Vokietijoje veikiančią Lietuvių kultūros institutą (LKI). Antroje pokalbio dalyje kalbėta apie elektroninį spaudos saugojimą. „E-paveldas“ (epaveldas.lt) buvo vienas iš projektų, kuriame dalyvavo ir LKI. J. Budriūnienė teigė, jog „Nacionalinės bibliotekos sukurtas e-paveldas, kuriame saugomi ir suskaitmeninti lietuvių išeivijos leidiniai, yra labai patogus įrankis, kurį galėtume panaudoti ir ateityje, t.y. į jį įterpti visą LKI saugomą paveldą. Greičiausiai pirmiausia kalba eitų apie knygas ir periodinę spaudą. Manau, kad ateinančiame 2014-2020 m. Europos sąjungos finansavimo laikotarpyje turėtume parengti projektus, dokumentus ir paieškoti abiem pusėms patogesnio būdo, kaip ten esantį paveldą techniškai skaitmeninti, kuris tikrai praplėstų jau turimą Nac. bibliotekos skaitmenintą publikuoto paveldo turinį. Galvoju, kad Vokietija galėtų būti pirmas tokio projekto bandymas. Be to, ji nėra toks didelis geografinis vienetas, kaip, pavyzdžiui, JAV, kurio negalėtume aprepti. Labai norėtusi pirmiausia su Vokietija tą modelį išbandyti, t.y. gauti finansavimą skaitmeninimui atlikti ir greičiausiai tai daryti ten, vietoje. Jei tai pavyktų, tada galvotume ir apie JAV, Kanadą, galbūt Australiją, kuri, nors ir tolima, bet jos spaudiniai mums dar mažiau yra pažįstami“. Čia tinka paminėti, kad Kanadoje leidžiami *Tėviškės žiburiai* jau yra suskaitmeninti šiam tinklalapiui, taip pat ir anksčiau ėjęs laikraštis *Nepriklausoma Lietuva*.

Autorės teigimu, yra išeivijos lietuvių, manančių, jog Lietuvai jų praeitis ir nuveikti darbai neįdomūs, todėl kam iš viso rūpintis jų paliekamo paveldo išsaugojimu ir/ar jo siuntimu į tėvynę? Pašnekovė stipriai paneigė tų žmonių nuogastavimus. „Ir Lietuvai, jos žmonėms, jaunosios kartos tyrėjams, ir mums, Nac. bibliotekai, kaip lietuviškojo kultūros paveldo saugotojai, yra labai svarbūs užsienyje lietuvių sukurti darbai. Taigi labai paprastai galiu pasakyti –

mes norėtume viso to, ko mes dar neturime. Ir yra visiškai netiesa, kad nesidomime tuo savo istorijos laikotarpiu. Savo nedidukėje ‘Lituanikos’ skyriaus skaitykloje kiekvieną semestrą sulaukiame bent kelių studentų, jau nekalbant apie čia išeivijos spaudos naujienų užsukančių perskaityti nuolatinių mūsų skaitytojų, vieną ar kitą straipsnį rengiančių įvairių sričių atstovų. Tad

Lietuvių liaudies drožėjų rodiniai, saugomi Kanados muziejuje-archyve, Mississaugoje, ON Ntr. R. Jonaitienės

tyrimai apie išeiviją vyksta labai sistemiskai ir jie kasmet vis gilinami.

Mes mielai laukiame išlikusių ir kieno nors namuose ar kultūros centre saugomų spaudinių. Tad tie, kas norėtų mums šiandien padovanoti savo spaudinius, laukčiau žinios ir informacijos apie saugomą paveldą, kad galėtume išsamiai ir kompetentingai informuoti, ar šių spaudinių tikrai neturime, juk spaudinių siuntimas šiais laikais kainuoja nemažai“. Aišku, to, ką mes jau turime, gal mums jau ir nereikėtų; kita vertus, jeigu mes aptinkame, kad mes kokio spaudinio neturime arba turime paskirus numerius, arba kaupėme nepakankamai geros kokybės, arba tie leidiniai jau yra suskaittyti, jų papildymas ar dublikatų atsiuntimas būtų didelė dovana mums. Tad ieškojimo, rinkimo ir kaupimo procesas tebesitęsia ir abejoju, ar jis kada nors bus baigtinis. Nemanau, kad mes kada nors pasakysime: ‘Taip, mes turime visą išeivijos archyvą’. Ko gero, dėl labai objektyvių aplinkybių tai niekada neįvyks. Tačiau mūsų užsibrėžti uždaviniai: viena vertus, kaupti kiek įmanoma pilnesnį spausdintą archyvą, kita vertus, pilnesnį skaitmenintą e-paveldo turinį, manau, mums svarbūs ir šiandien.

J. Budriūnienė informavo, jog pirmasis skaitmeninimo projektas buvo įgyvendintas 2005-2008 m., o antrajame, vykdytame 2010-2012 m., buvo suskaitmeninta ir nemaža dalis lietuvių išeivijos spau-

dos. Didelė lietuvių išeivijos spaudos dalis atsidūrė internete ir tapo laisvai pasiekiamą bet kuriam besidominčiam. Projektas pasitarnavo ir tam, kad būtų atnaujinti ryšiai su daugeliu leidėjų, bendruomenių, organizacijų dėl turimo spaudos turinio papildymo. Pašnekovė toliau paragino, “jei šiandien yra tokių, kurie žino, jog jų spaudinys nėra įkeltas į e-paveldą, parašykite

man ir mes būtinai aptarsime, kaip tai padaryti (Jolanta Budriūnienė, Gedimino pr. 51, Vilnius, LT-01504;)”. Ji pabrėžė, jog “užsienyje lietuvių sukurtas ir išleistas įvairiausių sričių paveldas pačiomis įvairiausiomis formomis (knyga, straipsnis, skyrius ar straipsnis kuriame nors leidinyje ir kt.) yra svarbi Lietuvos nacionalinio spausdintų dokumentų archyvinio fondo dalis, kuri saugoma tik Nac. bibliotekoje. Šios spaudos dalies surinkimas mums kelia daugiausia rūpesčių – nepakanka nei lėšų, nei žmogiškųjų išteklių visą įvairios užsienio šalyse sukurtą lietuvių intelektualinį produktą surinkti. Todėl esame be galo dėkingi tiems, kas išleidę savuosius spaudinius – mokslo darbus, grožinę literatūrą ar bet kurios kitos tematikos leidinį – vieną jo egzempliorių atsiunčia ir į biblioteką, tokiu būdu ne tik pildydami nacionalinio archyvo rinkinį, bet ir užsitikrindami savo darbo išsaugojimo galimybę”.

Turbūt ne visi žinojome, kad Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka yra vienišė vieta, kurioje saugomas lietuvių užsienyje bet kurio istoriniu laikotarpiu, o taip pat ir naujausias sukurtas spausdintas įvairiausių sričių paveldas pačiomis įvairiausiomis formomis. “Lituanikos” vedėja baigdamą priminė, kad biblioteka visada labai mielai laukia siuntinių su naujomis knygomis ir periodiniais spaudiniais. (Sutrupino R. Jonaitienė)

(Pabaiga)

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Kandidatuos Dalia Grybauskaitė

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė vasario 3 d. paskelbė, kad dalyvaus gegužės vyksiančiuose rinkimuose ir sieks antrosios kadencijos. “Nedvejodama renkuosi darbą jums ir kaip nepriklausoma kandidatė vėl dalyvausiu Lietuvos prezidento rinkimuose”, sakė ji. Nors Lietuvos ekonomika atsigavo, tačiau grėsmę kelia “oligarchiniai dariniai”, kurie, pasak jos, “skaldo ir dalinasi Lietuvą, nutolindami mūsų visų geresnio gyvenimo viltis... Ekonominis atsigavimas privalo pasiekti kiekvienus namus, kiekvieną žmogų, o ne nusėsti oli-

garchinių grupuočių kišenėse... Lietuvai atsigauant aktyvėja ir mūsų valstybę griaunančios ir grobstančios jėgos – tiek išorėje, tiek šalies viduje”, teigė prezidentė tiesiogiai transliuotoje kalboje.

Sausį atliktos apklausos duomenimis, Dalia Grybauskaitė turi daugiausia galimybių laimėti prezidento rinkimus, kurių pirmasis ratas vyks gegužės 11 d. Už ją ketina balsuoti 39.7% rinkėjų, o jos artimiausias konkurentas socialdemokratas europarlamentaras Zigmantas Balčytis surinktų 8.6% balsų, skelbia portalas delfi.lt.

Dmitrijus Bulatovas Vilniuje

Nuo vasario 3 d. Lietuvoje gydomas Ukrainos opozicijos aktyvistas, 35 metų Dmitrijus Bulatovas žiniasklaidai tvirtino, jog sausio 22 d. nuvykęs darbo reikalais į Kijevą, ten turėjęs keletą susitikimų ir sužinojęs, jog valdžia areštuoja visas jo sąskaitas bei turą. Gatvėje prie bankomato jis pagrobtas, nuvežtas į nežinomą vietą ir tardytas bei kankintas. Jam pateikti klausimai apie “Automaidano” veiklą ir jų finansavimo šaltinius. Jį kaltino buvus JAV šnipu. Kankinimų nebeatlaikęs jis kalbėjo tai, ko norėjo tardytojai. Pagaliau jų išmestas pamiškėn, nuėjo pas žmones ir išsikvietė draugus.

Šis judėjimas organizavo protestus transporto priemo-

nėmis prie Ukrainos prezidento Viktoro Janukovyčiaus namų Kijeve. Jo teigimu, “Automaidano” judėjimas yra finansuojamas tik jo dalyvių ir paprastų ukrainiečių suaukotomis lėšomis, atsisakęs politikų siūlytos pagalbos, kad išliktų nepriklausomas visuomeninis judėjimas.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija teigia, kad vyro būklė kelia įtarimų dėl galimo kankinimo ir žiauraus elgesio, kuriuos reikia ištirti.

Lietuva šiuo metu gydo tris per protestus sužeistus Ukrainos aktyvistus, o pagalbą iš viso planuoja suteikti iki 10 nukentėjusiųjų. Jų gydymui ir reabilitacijai vyriausybė skyrė 150,000 litų.

Populiariausia partija

Valdančiųjų socialdemokratų partija išlieka populiariausia, tačiau jų populiarumas per mėnesį kiek sumenko, rodo visuomenės nuomnės ir rinkos tyrimų centro “Vilmorus” atlikta apklausa. Seimo rinkimuose socialdemokratams savo balsą atiduotų 23.2% apklaustųjų, o 2013 m. gruodį už socialdemokratus būtų balsavę 26.6% gyventojų. Opozicinė konservatorių partija nedaug aplenkė valdančiąją partiją “Tvarka ir teisingumas” – jos rinkimuose surinktų atitinkamai 11.2% ir 11%. Valdančiosios Darbo partijos įvertinimas smuko nuo 8.1% iki 5.6% savo balsą žadančių gyventojų. Kitos partijos neperkoptų 5% ribos ir į seimą nepatektų.

Sausį 16.1% apklaustųjų teigė, kad geriausiai jų interesams atstovauja premjeras, prezidentė geriausiai interesus atstovaujančiu politiku įvardijo 15.4% apklaustųjų. Gruodį abiejų šalies vadovų populiarumas siekė atitinka-

mai 14.6% ir 21.4%. Trečioje vietoje liko valdančios partijos “Tvarka ir teisingumas” vadovas Rolandas Paksas (6.5%) ir sveikatos apsaugos ministeris socialdemokratas Vytenis Andriukaitis (4.3%).

Darbo partijos vadovė seimo pirmininkė Loreta Graužinienė ir opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) pirmininkas Andrius Kubilius susilaukė po 2.5% teigiamų vertinimų, Darbo partijos steigėjas Viktoras Uspaskichas – 2.3%. Į klausimą, palankiai ar nepalankiai vertina visuomenės veikėjus 63.7% apklaustųjų palankiai įvertino prezidentę, 61.4% – premjerą.

Nepalankiausiai vertinamas buvęs premjeras, opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų lyderis Andrius Kubilius ir valdančiai koalicijai priklausančios Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadovas Valdemaras Tomaševskis.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

Lyg diena pasidarė šviesesnė...

Tęsinys iš 5 nr.

ZIGMAS TAMAKAUSKAS,
Kaunas

Trečiasis kunigas – jėzuitas Jonas Zubrus, savo kolegų kunigo Kazimiero Ambroso pavadintas misionierium. Kunigas Jonas Zubrus prieš šešetą metų, būdamas Čiobiškio šventovės klebonas, atšventė 50 metų savo kunigystės sukaktį. Jį auksinio kunigystės jubiliejaus proga sveikino daugybė susirinkusių žmonių vainikais ir gėlėmis

niniame laikraštyje buvo išspausdinta išsami kunigo Jono Zubraus biografija. Pats kunigas Jonas šias patosiškas pagyras priėmė nelabai su dideliu džiaugsmu. Jis vis kartoją jo klausinėjantiems žurnalistams, kad nėra ką apie jį rašyti, kad jis nieko nepadaręs, nepastatęs seneliams namų, neparašęs knygų, net kai kurie kunigai jo nemėgstantys... Ir mus kunigas Jonas Zubrus sutiko labai kukliai nusiteikęs, sakydamas, kad jis niekuo neprisidėjęs prie Lietuvos Sąjūdžio veiklos.

Lietuvos Sąjūdžio vardu apdovanotuosius sveikina Kauno skyr. pirmininkas Raimundas Kaminskas; iš k. kun. Jonas Zubrus, kun. Jonas Kastytis Matulionis ir kun. dr. Kazimieras Ambrasas

Čiobiškio šventovė, kurioje prieš šešerius metus klebonavo kun. Jonas Zubrus

gražiai papuoštoje šventovėje. Sveikino iš Širvintų atvažiavęs ir pats tuometinis rajono meras Kęstutis Pakalnis, įteikęs jam didelę puokštę gėlių ir enciklopedinę knygą *Musnininkai. Kernavė. Čiobiškis*. Rajo-

Tačiau iš tikrųjų kunigas Jonas yra taip pat labai nuspelnęs savo kukliu dideliu pamaldumu, gyvenimo auka, Kristaus liudijimu bei negarintais darbais, pasireiškusiais apaštalavimu, dvasinėmis pra-

tybomis, įtaigiais pamokslais, gyva artimo meile, gyvo tikėjimo skleidimu ir jaunimo ugdymu. Į Jėzaus draugiją jis įstojo 1945 metais dar nebūdamas klieriku. Po metų Jonas Zubrus įstojo į Kauno kunigų seminariją, tačiau mokslus baigti sutrukdė sovietinės valdžios nurodymas mažinti seminaristų skaičių. Būnant trečiame kurse, kaip jis pats sakė, su skausmu širdyje teko palikti seminariją. Po trejų metų pertraukos, atsiradus galimybei, vėl grįžo tęsti mokslų seminarijoje. 1957 metų pavasarį iš didelio Lietuvos patrioto vyskupo Julijono Steponavičiaus rankų ga-

vo kunigystės šventimus.

Kunigas Jonas Zubrus dirbo daugelyje Kaišiadorių vyskupijos parapijų, palikdamas jose ryškius savo kunigavimo pėdsakus, jo vestų rekolekcijų gražius prisiminimus. Monsinjoras Alfonsas Svarinskas teigia, kad kunigas Zubrus visada garsėjo aukos dvasia, jo ištarti žodžiai yra labai nuoširdūs, “einantys iš pačios širdies”. Kiti jį pažinoję ir bendravę su juo pažymi jo neturtą. Gavęs kokį pinigėlį, atiduoda kitiems, mažiau turintiems. Vienintelis jo turtas buvo dviratis ir knygos. Todėl nebūdavę jokių sunkumų persikelti iš vienos para-

pijos į kitą. Čia pat prisimindami kunigo Kazimiero Ambroso pristatymą, galima pažymėti, kad tai buvo tikri žodžiai. Kunigas Jonas Zubrus be visų savo iškilų dvasinių savybių buvo ir iškilus misionierius. Jo misijos siekė tas buvusios Sovietų Sąjungos vietoves, kuriose buvo daugiausia persekiojami tikintieji. Jis drąsiai tikėjimo žodį, Kristaus mokslą skleidė nuvykęs 1979 metais į Ukrainą, paskui – į Kazachiją, į Altajaus kraštą. Jo tikėjimu uždegto nuoširdaus žodžio klausė ir Sibiro kraštų katalikai, ir kitų krikščioniškų bažnyčių tikintieji.

Gyvendamas sovietų okupuotoje Lietuvoje kunigas Jonas Zubrus, kaip ir mūsų aukščiau minėti kunigai, aktyviai dalyvavo pagrindinės spaudos leidyboje. Jis tęsė dar prieškarinio Lietuvoje 1925-1940 metais profesoriaus Prano Kuraičio redaguotą *Tiesos kelio* leidinį, rašė straipsnius į pagrindinę *Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką*.

Kaišiadorietis kunigas A. Gediminas Tamošiūnas, apibūdindamas kunigo Jono Zubraus gyvenimą, jo didelį teologijos mokslo išmanymą, kalbų mokėjimą, plačią erudiciją ir apsiskaitymą, pažymėjo ir jo dvasinę brandą, liudijančią *jo pašaukimo pilnatvę ir tikrovę. (Pabaiga)*

Apie pavojus Lietuvai

D. STANCIKAS

Didžiausias pavojus šiandien Lietuvai yra nebe Rusija, kaip skelbia Valstybės saugumo departamentas, prezidentė ir konservatoriai, kurie, kaip ir prieš dvidešimt metų, ant šio ideologinio pamato kuria visą valstybės strategiją. Tai jau gerokai pasenusios žinios.

Taip, Rusija iki šiol brandina viltis susigrąžinti buvusias carinės, vėliau sovietinės imperijos žemes – pusantro šimto metų Lietuvos okupacijos per pastaruosius du šimtus negalėjo praeiti be pėdsakų nei Rusijai, nei Lietuvai. Jei ne Rusijos imperiniai siekiai, Lietuva pagal gerovės indeksą šiandien gyventų kaip kokia Skandinavijos valstybė, tačiau dabar turi skausmingai laižytis žaizdas. Ypač dvasines. Tuo tarpu Rusija vis dar įtikėjusi savo supergalybe, nors patys rusai jau rėkte rėkia (ir dėl to kelia degtinės kainas) apie beviltiškai pragertą genofondą ir akyse nykstančią rusų tautą. Taip, Rusija dar pavojinga vien todėl, kad yra branduolinė valstybė, tačiau gąsdinimaisi dėl gazmanovų koncertų Vilniuje atrodo groteskiškai.

Taip, Lietuvoje dar yra rusų, gal ir lietuvių, kurie vis dar aukština buvusius okupacijos laikus, tačiau jų dabar

yra gerokai mažiau nei prieš dvidešimt, dešimt, ar penkerius metus. Taip, Lietuva dar negali jaustis visai saugi nuo Rusijos, tačiau ji yra saugiausia per pastaruosius tris šimtus ar daugiau metų. Taip, Lietuvoje tikrai veikia mūsų Saugumo departamentui nepaunamos Rusijos spec. tarnybos, skleidžiama Rusijai naudinga propaganda, tačiau jos poveikumas labai mažas, palyginti su įtaka iš Vakarų. Dabartiniai dvidešimtmečiai, nors vis dar keikiasi rusiškai, tačiau nebesupranta rusų kalbos ir lietuvių kalbai dabar yra pavojus tik “suanglėti”.

Lietuvoje beveik neliko šeimos, kurios narys nebūtų išvykęs į anglijas ar ameriką. Taigi dabar veik kiekviena šeima turi po savo ambasadorių Vakaruose. Ir tai yra didžiausia garantija, kad informacija iš Vakarų per šiuos šeimos ambasadorius yra nelyginamai paveikesnė nei iš Rytų per kokį juokdarius virtusį Paleckiuką ar per kokį sureikšmintą Gazmanovo koncertą.

Prisimenu, kaip 1988 m. Sąjūdžio Seime pykau ant kauniečių, kurie, užsidarę savo erdvėje, reikalavo jau tuomet skelbti referendumą dėl nepriklausomybės – aš atstovavau raudonajam Pakruojui, Komunistų partijos Lietuvoje įkūrėjo Karolio Požėlos

gimtinei, ir buvau visiškai tikras, kad tokiai apklausai Lietuva dar nepasiruošusi, dar per stipriai veikia okupacijos išalas. Todėl iš dalies (bet tik iš dalies) dar galiu suprasti abejones Tautos sąmoningumu ir 2004 m., kai rengtas referendumas dėl Europos sąjungos ir tauta viliota nemokamais skalbiamaisiais milteliais. Bet kodėl tauta abejojama ir dabar, kai dešimt metų atviriausios sienos, kai kiekvienoje šeimoje yra po Vakarų ambasadorių? Kai Lietuva turi greičiausią internetą pasaulyje, lietuviai sparčiausiai įsisavina mobiliuosius telefonus, o per šventes daugiausia skambina į Didžiąją Britaniją...

Kai net bolševiko Karolio Požėlos provaikaitis, socialdemokratas Juras Požėla per seimo rinkimus (2 rate) agituoja už Andrių Kubilių, sukūrusį atsilaikymo prieš Rusiją strategiją! Kai buvęs (ar esamas) “Gazpromo” atstovas Viktoras Uspaskichas remia A. Kubiliaus naują atominę elektrinę, o konservatoriai teisiama Darbo partiją kviečiasi į valdančią koaliciją (2011 m.)?!

Todėl ir sakau, kad šiandien už Rusiją yra didesnė bent du pavojai: pražūtinga Tautos emigracija, rodanti Tautos negebėjimą atsilaikyti prieš geriau materialiai išsivysčiusią civilizaciją, ir Lietuvos respublikos Konstitucijos pamatų (*Suverenitetas priklausos Tautai*) griovimas, pasireiškiantis

per pavojingai užsitęsusių politinio elito nepasitikėjimą tauta, kuris lemia klaidingas valdžios kuriamas strategijas ir dar spartesnę Tautos nykimą.

Reikia pavyzdžių? Jei žiūrėsime tik per Rusijos grėsmės prizmę, galėsime džiaugtis, kad Lietuva pirmoji iš visų Europos valstybių pradėjo įgyvendinti vadinamąją trečią ES energetikos paketą, o tai reiškia – pirmoji paskelbė Rusijai energetinį karą ir dabar už tai trečius metus moka didžiausią Europoje kainą už dujas, už šildymą (trečdaliu brangiau nei estai su latviais!). Tačiau jei žiūrėsime per emigracijos grėsmės prizmę, tai šitoks nepamatuoti karingas žingsnis labai apsunkino visų Lietuvos gyventojų gyvenimą ir prisidėjo prie dar vienos dešimttūkstantinės, greičiausiai negrįžtamos, emigracijos bangos. Ir tai vien todėl, kad mūsų valdžia drąsesnė, patriotiškesnė už latvių, estų ar vokiečių ir todėl tyčia tampo Maskvai uodegą? Kas čia – gal kažkieno pavėluota Sausio 13-oji, tokia perdėta atgailos forma už tai, kad lemiomomis valstybei akimirkomis kolaboravo su tuo pačiu Kremliumi?

Bet jei mes energetiškai labiausiai priklausomi nuo Rusijos ir labiausiai norime federacinės Europos (kurioje lietuviai toliau pirmaus emigracija), kodėl tuomet pirmi kišame galvą į kainų kilpą, nepalaukiame bendro

Sausio 31, penktadienį, jau dešimtuosius metus iš eilės buvo įteikti apdovanojimai “Metų gazelė” sparčiausiai 2013 m. augusioms smulkiojo ir vidutinio verslo Lietuvos įmonėms. Dėl šio apdovanojimo varžėsi 4,000 įmonių. Renginio metu buvo apdovanotos 10 sparčiausiai augusių regionų įmonių. Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė svarbiausią “Metų gazelės” apdovanojimą įteikė Vilniaus apskrities įmonei UAB “Vilrida”. Nuotraukoje kartu su prezidentė – apdovanojami dešimties sparčiausiai augančių Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių atstovai

Ntr. R. Dačkaus iš LR seimo tinklalapio

Apie pavojus...

Atkelta iš 4-to psl.

Briuselio veiksmo dėl jo paties priimto to trečiojo paketo? Manėm, kad Rusija išsigas ir atsitrauks – bent taip žadėjo ministeris A. Sekmokas? Lengva premjerui, ministeriams, seimo nariams ar jų patarėjams rizikuoti kainomis už šildymą, kai netenka gyventi “nuo algos iki algos”. Lengva rodyti prezidentei savo išdidumą ir nesiskolinti už trigubai mažesnes palūkanas iš Tarptautinio valiutos fondo, kaip darė Latvija, arba kariauti su Rusija abejotinos vertės žodžių karą, kai valstybės vadovės “sumažinta” alga penkiolika kartų didesnė nei kažkieno pensija, jei ji negamina pieno produktų, neužsiima tranzitu ir jos šeimos biudžetui tiesiogiai nebaisi Rusijos muitinės blokada. Žiūrėjimas ar vertimas kitus žiūrėti vien per Rusijos grėsmės prizmę neretai realybę net apverčia aukštyne kojom.

Kaip po referendumo dėl atominės elektros elitas pavadino didžiąją Tautos dalį? Tamsuoliais, suklaidintais Rusijos, referendumo organizatorių (rusų agentų) ir pan. Tačiau

iš tiesų lietuviai mąstė kaip kiti apsišvietę pasaulio piliečiai – po Fukušimos atominės elektros katastrofos (kuri nesibaigia ir po trejų metų, nes reaktorius vis dar neužgesintas) ne tik Europa, bet dauguma pasaulio šalių, tarp jų ir pati Japonija, iš esmės pakeitė požiūrį į atominę energetiką. Tik Rusija, Kinija ir Gudija kuo skubiau pranešė toliau statysiančios naujas atominės elektrines – ten juk vadovai visuomet buvo labai drąsūs savo piliečių sąskaita.

Tas pat su skalūnų dujomis: žemaičių bendruomenės ir visi juos remiantys daug kartų viešai išvadinti Kremliaus paveiktais tamsuoliais, sektos sakmės apie kažkokias rusų pinigais kabinamas reklamas (tai už ką, po galais, pinigus gauna Valstybės saugumo departamentas?), nors iš tiesų lietuviai vėl elgėsi kaip civilizuočiausi europiečiai, kurie įsiklausė į Europos komisijos (taigi, Briuselio, mieli ponai) perspėjimą apie gyvybiškai rimtus pavojus daug tankiau nei Amerika apgyvendintai Europai. Tuo tarpu mus nuo rusiškos energetinės nepriklausomybės turėjęs išgelbėti “Chevronas” sudarė bilijoninius sandorius su “Gazpromu” dėl skalūnų dujų išgavimo Sibiro platybėse. (Bus daugiau)

Lietuvos politikoje nauja karta

Atkelta iš 1-mo psl.

Tokių politikų, atstovaujančių jaunajai postkrizinei profesionalų Lietuvai, kuri geba konkuruoti globaliai, Lietuvoje vis dar labai trūksta. Kai neturime kritinės masės, rizikuojame, kad ir jaunas, perspektyvus žmones praris senoji sistema, sustabarės ir jų mąstymas.

Pasaulis pasikeitė. Gyvename socialinių tinklų, elektroninės prekybos, trimačių spausdintuvų pasaulyje. Naujoji karta išaugo ir susiformavo būtent tokiam pasaulyje. Jie supranta galimybes, kurias teikia naujasis pasaulis, tačiau kartu mato ir grėsmes, kurioms reikalingas adekvatus atsakas.

Šios grėsmės niekur nedingo – demokratijos Lietuvos pašonėje nedaugėja, šalia tradicinių grėsmių iškyla ir naujosios – matėme, kokias pasekmes atneša energetiniai

karai ir informacinės bei kibernetinės atakos. Estija pajuto, ką reiškia ir elektroninis karas. Naujos kartos politikai gali turėti pranašumą, nes užaugo formuojami šių grėsmių ir jas geriau supranta, tad geba geriau su jomis susidoroti.

Ar modernus, jaunas, išsilavinęs, sąžiningas, mylintis savo Tėvynę XXI amžiaus žmogus, kuris nori kurti pats ir didžiutis stipria ir sėkmin-

ga Lietuvos valstybė, turi užtektinai jį šiandien ir ypač – rytoj tinkamai atstovausiančių politikų?

Dabar tinkamiausias metas kelti šį klausimą tiesiai bei aštriai ir kviesti visus tokių permąstymų norinčius žmones, nepaisant jų amžiaus, socialinės padėties ar gyvenamosios vietos, telktis tokių pokyčių vardan. (Sutrumpinta iš TSŽ, nr. 2 (392))

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Jean Chretien – 80

Kanados visuomenė, ypač liberalų partijos nariai ir jos rėmėjai, iškilmingame vakare Toronte paminėjo buvusio Kanados ministerio pirmininko, liberalų partijos vadovo Jean Chretien 80-metį ir jo politinės bei visuomeninės veiklos turiningą 50-metį. J. Chretien pirmą kartą buvo išrinktas į parlamentą 1963 metais ir dirbo jame 40 metų. Energingas politikas ir sėkmingas administratorius per šiuos dešimtmečius tarnavo beveik visose vyresniųjų ministerių pareigose; 1993 metais tapo ministru pirmininku. Per istorinį Kvebeko 1980 metų referendumą dėl atsiskyrimo J. Chretien buvo tuometinio Kanados vyriausybės vadovo Pierre Trudeau artimiausias bendražygis, skatindamas jį kuo greičiau susigrąžinti Kanados konstituciją ir Žmogaus teisių deklaraciją. Būdamas Kanados vienybės šalininkas, lygiai

taip pat ryžtingai 1995 metais jis pasipriešino vienašališkiems Kvebeko bandymams atsiskirti. Jo vadovavimo metais buvo išlygintas federacinės vyriausybės biudžetas. Kitas J. Chretien nuopelnas – atsiskyrimas vienašališkai kartu su JAV skelbti karą Irakui.

J. Chretien savo politinę veiklą užbaigė 2003 m., jos pabaigą priartino rėmimo skandalas ir išeikvojimai Kvebeke bei buvusio finansų ministro Paul Martin siekis tapti vyriausybės vadovu. Pasitraukęs iš politinio gyvenimo Jean Chretien grįžo į teisininko darbą, tačiau mielai remia liberalų partijos siekius atgauti buvusį populiarumą. Dabartinis konservatorių vyriausybės ministeris pirm. S. Harper buvo paskyręs J. Chretien karalienės Elzbiotos deimantinio jubiliejaus Sandraugos komiteto atstovu Kanadoje.

Gaisro priežastis dar nežinoma

Sausio 23 dieną nedidelės Kvebeko provincijos gyvenvietės L'Isle Verte senelių namus Residence du Havre nusiaubė staiga kilęs gaisras, kuriame pradingo 32 gyventojai. Gaisro gesinimą ir žuvusiųjų paieškas apsunkino tomis dienomis buvęs itin stiprus šaltis, akimirksniu pavertęs ugniausių pilamą vandenį ledu. Po atkaklių paieškų surasti 28 gaisre žuvusiųjų palaikai, kiti dar ieškomi. Dėl nelaimės,

nusinešusios daugelio šio miestelio gyventojų artimųjų gyvybių, užuojautą pareiškė karalienė Elzbieta, jiems savo maldą paskyrė popiežius Pranciškus, buvo surengtas paminėjimas, kuriame dalyvavo Kanados vyriausybės, provincijos vyriausybės vadovai, politikai. Tačiau kol kas neatsakyta į klausimą, kodėl kilo gaisras, ar buvo galima jo išvengti, ar sumažinti aukų skaičių.

JAV prekybininkai atranda Kanados rinką

Iš didžiausio Kanados miesto Toronto nyksta senojo, tikrai kanadietiško verslo atstovai; jų vieton prekybos rinkoje ir kanadiečių gyvenime įsitvirtina kaimyninės JAV verslovės. Jau tik miesto istorijoje išliko *Sam the Record Man*, Eaton prekybos centras, netrukus užvers duris save vadinęs didžiausiu pasaulyje knygynu Edward gatvėje, populiariusis *Honest Ed* irgi keičia savo šeimnininką. Atėjo eilė

ir kitai Toronto įžymybei. Hudson's Bay verslovė parduoda *Cadillac Fairview Limited* savo pagrindinį istorinį pastatą kartu su Simpson Tower Queen ir Yonge gatvių sankryžoje už \$650 mln. Šiame pastate pirkėjus vilios prabangių prekių *Saks* parduotuvė. Antroji *Saks* parduotuvė atvers duris *Sherway Gardens* prekybos centre. *Saks* prekybininkai žada pirkėjus priimti jau ateinančių metų rudenį.

Pensininkai grįžta į darbą

Beveik trečdalis kanadiečių, tapusių pensininkais, vėl po kiek laiko grįžta į darbą. Taip jie elgiasi ne todėl, kad būtų pasiilgę darbinės veiklos, bet verčiami finansinių aplinkybių. Labai greitai paaiškėja, kad jie neapskaičiavo savo pajamų, ramiai ir patogiai senatvei neužtenka turimų santaupų. Du tyrimai parodė, kad yra labai didelis atotrūkis tarp santaupų ir kasdieninių išlaidų. Trečdalis sugrįžusiųjų į darbą pasirinko dirbti pilną laiką.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

www.tevzib.com
laukia jūsų apsilankymo

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ♦ ieškiniai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentai ir įgaliojimai
- ♦ palikimų administravimas
- ♦ nekilnojamo turto sandoriai
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809
Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Thunder Bay, ON, lietuvių pastatytas paminklas karaliaus Mindaugo vainikavimui (1253) atminti. Projektas – architekto A. Kulpos-Kulpavičiaus Ntr. M. Senkaus

St. Petersburg, FL

LIETUVIŲ KLUBE Kūčių vakarienę valdyba surengė gruodžio 24 d. Prie šventiškai padengtų ir tradiciniais Kūčių valgiais nukrautų stalų sėdo per 130 Lietuvių klubo narių ir svečių. Šv. Kazimiero misijos vadovui kun. kan. Bernardui Talaišiui palaiminus Kūčių stalą, dalyviai laužė ir dalinosi kalėdaičiais ir nuoširdžiais linkėjimais. Klubo scenoje lietuviškais šiaudinukais papuošta didinga eglutė, televizijos ekrane spragstanti ugniavietė sudarė jaukią šventišką nuotaiką. Pavalgius, Lietuvių klubo Kultūros būrelio narės pateikė kalėdinės poezijos skaitymą, perpintą visų dalyvių bendru giedojimu, akompanuojant dabar gyvenančiam Kanadoje klubo nariui Algiui Ulbinui. Kūčių dalyviai dar ilgai pabendravo, darė nuotraukas prie eglutės ir skirstėsi dėkodami Klubo valdybai, kad kiekvienais metais surengia Kūčių vakarienę.

GRUODŽIO 30 D. Šv. Kazimiero misijos komitetas surengė 85-tąjį gimtadienį misijos vadovui kun. kan. Bernardui Talaišiui.

SMAGIAI buvo sutikti Naujieji 2014 metai. Gruodžio 31 d. į šventinį Naujųjų metų sutikimo vakarą Lietuvių klube rinkosi pasipuošę ir šventiškai nusiteikę tautiečiai bei svečiai. Šventės pradžioje visus susirinkusius su artėjančiais Naujaisiais metais pa-

sveikino “Bangos” pirmininkė Ramutė Krikščikienė. Padėkojo už dalyvavimą ir palinkėjo visiems smagaus vakaro. Svečiai vaišinosi klubo šeimininkės Angelės Straukienės patiektomis gausiomis vaišėmis, o veikiančiame bare buvo galima gauti tauriųjų ir stipresnių gėrimų. Visiems pasiūpinus, R. Krikščikienė pristatė svečius iš Lietuvos: Antaną Dargį ir Jūratę Miliauskaitę, kuri vedė vakarą ir visus linksmo savo dainomis. Vakaro linksmybės prasidėjo skambant žinomomis dainomis – žiūrovai pritarė ir negailėjo audringų plojimų. Netrukus salė prisipildė nuotaikingai šokančiomis svečių poromis. Skambant laikrodžio dūžiams, buvo paskelbtas vidurnaktis – Naujųjų metų pradžia. Visi vaišinosi šampanu ir sveikino vieni kitus su Naujaisiais 2014 metais. Laidas nepastebimai prabėgo, tačiau susirinkusieji skirstytis neskubėjo, mėgavosi draugija, dalinosi šventiniais išpuošimais, vieni kitiems linkėjo gerų metų, aptarė ateities planus.

ILGUS METUS Šv. Kazimiero misijoje sekmadieniais Mišios būdavo atnašaujamos Šv. Vardo šventovėje Gulfport, FL. Dėl sumažėjusio misijos narių skaičiaus paskutiniu metu jos aukojamos Šv. Pranciškaus koplyčioje St. Pete Beach. Šv. Kalėdų dieną Mišias atnašavo kun. dr. Matas Čyvas, kun. kan. Bernardas Talaišis ir kun. prel. Bart-

Karaliaučius

ŠIŲ METŲ SAUSIO 1 D. Tolminkiemyje buvo paminėtas 300-asis Kristijono Donelaičio, lietuvių grožinės literatūros pradininko, poeto, poemos *Metai* autoriaus, dvasininko, gimtadienis. Minėjime dalyvavo 70 asmenų: K. Donelaičio draugijos nariai, literatai, pedagogai. Taipgi dalyvavo Lietuvos kultūros atašė Romanas Senapėdis ir iš Rusijos atvykę poetai ir valdžios atstovai. Prieš 25-rius metus, kai buvo švenčiamas K. Donelaičio 275-asis gimtadienis, jo gimtinėje Lazdynėliuose pasodintas ažuolynas. Ažuolai jau gerokai išaugo ir vietovė gražiai sutvarkyta. Šį kartą į orą buvo paleista 300 spalvotų balionų, surištų po tris, geltonos, žalios ir raudonos spalvos. K. Donelaičio draugijos nariai nudžiugo, kai prieš minėjimą buvo įrengti nurodymai į K. Donelaičio muziejų. Renginio metu skambėjo poeto eilės, jo dalyviai dalinosi savo išpuošimais, klausėsi inž. N. Kitkausko (jis suprojektavo Tolminkiemyje Lazdynėliuose K. Donelaičio

kus, vargonavo muz. Lilija Turūtaitė.

KLUBO VALDYBOS posėdyje priimtos dvi naujos narės – Zita Goleman ir Giedra Kudarauskienė. *Lietuvių žinios*, nr. 450, sausis-2014

London, ON

VASARIO 2 tuoj po Mišių parapijos salėje įvyko KLB Londono apylinkės susirinkimas. Susirinkimui vadovavo pirmininkė Aldona Valaškevičienė, kuri nušvietė praeitų metų valdybos veiklą. Buvo aptarta daug ateities planų.

IKI PRAĖJUSIO SEKMADIENIO neatsiėmusiems 2013 metų AUKŲ PAKVITAVIMŲ atleidimui nuo valstybinių mokesčių (Income Tax), dabar jie išsiuntinėjami paštu.

VASARIO 16, ateinantį sekmadienį, bus švenčiama LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ iškilmingomis Lietuvos laisvės pamaldomis.

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMAS bus kovo 30, sekmadienį. Susikaupimą ves Vilniaus Šv. Kryžiaus šventovės rektorius ir londoniečiams jau pažįstamas kun. Ričardas Doveika. Išpažinčių bus klausoma pusvalandį prieš sekmadienines Mišias.

VASARIO 16, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už Vaitkūnų ir Mazurkevičių mirusius. **Inf.**

memorialą), Karaliaučiaus krašto rašytojų sąjungos pirmininko B. Bardfeld, Lietuvos kultūros atašė R. Senapėdžio ir kitų asmenų kalbų. Po minėjimo visi dalyviai ėjo į šventovę, kur kriptojė ilsisi K. Donelaičio palaikai. Jo kapą puošė daugybė gėlių ir degančios žvakutės. **JA**

Vokietija

BERLYNO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS apylinkės valdyba surengė Vokietijos lietuvių bendruomenės darbuotojų suvažiavimą, minėjo S. Dariaus ir S. Girėno metus. Ta proga Lietuvos ambasadoje surengta paroda “Lietuvos garbei”, parodanti lakūnų pasiruošimą skrydžiui, JAV lietuvių susitelkimą bei Lietuvos reakciją į lakūnų žūtį. Lietuvos ambasada Berlyne savo tautiečiams padėjo surengti Mikalojaus Povilo Viľučio darbų parodą “Raidės”. Lietuvos ambasadoje apsilankė rašytojas L. Katkus. Taipgi vyko paroda “Nepriklausomybės istorija”, kurioje savo išvalgomis apie šią istoriją dalinosi Vytauto Didžiojo universiteto prof. E. Aleksandravičius. Berlyne praėjusiais metais vėl įvyko lietuviško šokio festivalis. Savo knygą *Tarp pilkų debesų* pristatė Rūta Šepetys. Poezijos vakarą suorganizavo avangardinio kino pradininkas J. Mekas. Berlyno lietuvius itin nudžiugino jaunojo akordeono virtuozo

M. Levickio koncertas, kaip rašoma Vokietijos LB valdybos informacijose. **JA**

Argentina

SLA programa
2014 m. kovo 15 – paskaita apie 1863 m. lietuvių sukilimą; kovo 16 – Mišios ir Lietuvos nepriklausomybės minėjimas; balandžio 26 – visuotinis narių susirinkimas. Numizmatikos ir fotografijų parodos; gegužės 4 – Motinos dienos minėjimas – pietūs, saloniniai žaidimai, teatro veiklas; birželio 8 – vaidinimas apie Kryžiuočius; rugpjūčio 9 – SLA šimtmečio meninis festivalis; rugpjūčio 30 – SLA suaktyvinė vakarienė; rugsėjo 14 – sporto susitikimas su kitomis draugijomis; spalio 25 – lietuvių kilmės menininkų paroda; lapkričio 9 – alaus šventė; gruodžio 14 – maudymosi baseino 2014-2015 m. sezono atidarymas. **A. Vezbickas**, SLA vicepirmininkas

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – *TŽ leidėjai*

NORINTIEJI PASISKAITYTI

apie *Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką* ir kitą pagrindžio spaudos veiklą sovietinės priespaudos metu gali daug žinių rasti ryšiatinklyje atsidarę tinklalapį – www.lkbkronika.lt.

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SAŠKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.25%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.25%
INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintantčios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.60%
1 m. term. indėliai 1.60%	2 metams 1.75%
2 m. term. indėliai 1.75%	3 metams 2.25%
3 m. term. indėliai 2.25%	4 metams 2.40%
4 m. term. indėliai 2.40%	5 metams 2.50%
5 m. term. indėliai 2.50%	

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

AKTYVAI VIRŠ 80 MILIJONŲ DOLERIŲ

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

DARBO VALANDOS
Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p., penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Žiema Niagaros pakrantėje, Fort Erie, ON

Ntr. L. Račkausko

NUOMONĖ

Kai pinigų bus...

Dr. RŪTA GAJAUSKAITĖ,
kriminologė

Vyriausybė atstatė prieškrizines algas tūkstantinius atlyginimus gaunantiems valdininkams, bet ne badaujančioms pensininkams! Yra pinigų ne tik biurokratijai, bet ir AE statybai, bet tik ne skurdo ribose gyvenančiai 80% tautos. Ir jokios prošvaisės, kada pradės atstatinėti sumažintas pensijas... Primygtinai klausinėjamas, labai jau aptakiai žada A. Butkevičius, kai biudžete pinigų bus...

Bet gi yra tų pinigų teisėjų ir valdininkų tūkstantinėms algoms atstatyti, yra AE statybai, dujų terminalui, bet nėra motinoms, auginančioms vaikus, nėra pensininkų kelių šimtelių grąžinimui? Ir taip jau kelinta kadencija – tai dirbantiems pensininkams dešimtmečiams negrąžinami nacionalizuoti pinigai, tai sumažintos pensijos, nors yra Konstitucinio teismo sprendimai. Bet jie nevykdomi.

Tai galime pasufleruoti vyriausybės vyrams ir labai akivaizdžiai parodyti ne tik tą “trūkstantą” bilijoną vargšų genocidui sustabdyti, bet ir pensininkų oriai senatvei garantuoti. Dar ir vieną kitą bilijoną rasime motinėlių su vaikučiais duonelei ir jaunimo mokslams paremti.

Tai visų pirma, dvigubai didesnio nei ES valdininkų skaičiaus sumažinimas duotų labai apčiuopiamą sumą biudžete atlaisvinti. Tuo pačiu ir pasaulio nejuokinsime dviguba biurokratija, lyg stokotume intelekto... Gera pradžia – pusė darbo. Žiūrime toliau, kokias “skyles” biudžete socdemams paliko konservatoriai, ir bandome “lopyti” biudžetą, bet be papildomų skolų, o “iš vidinių išteklių”. Tai va, biudžeto lopui labai tiktų “ligonių kasų” banke laikomi 700 milijonų! Ir skylės nebelieka. Bet tai tik pradžia.

Dar yra Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) toks legalizuotas “klondaikas” –

kaip “kompensuojami vais-tai”, kuriems skiriama kasmet 0.5 bilijono ir juos kasmet praryja ir dar kur kas daugiau – 0.7-0.8 bilijono! Taigi, labai paprasta tą reikaliuką sutvarkyti – atleisti iš SAM vaistų departamento visus visutėlius valdininkėlius, o jų vieton paskirti naujus, kurie rastų vaistų pirkti 10 kartų pigiau su plius-minus 5% skirtumu nuo kaimyninių valstybių.

Žiūrėk, nušautume du kiškius: ir “kompensuoti” vaistų (10 kartų pigesnių) nereiktų, ir vaistų kontrabanda žlugtų! O, svarbiausia, biudžete jau vietoj skylės turėtume 0.5 bilijono atsargoje! Dėl visa ko pikto – tam atvejui, jei profsajungos sukiltų ir priedo prie algų pareikalautų didesnio...

Tai dar ne viskas! Dar yra valstybinių gamybinių objektų su 18 bilijonų turtu. Taigi, jis turėtų duoti nors 10% pelno (1.8 bilijono), o duoda tik... 50 milijonų!!? Kur dingsta 1.75 bilijonų?

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas,
bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų “cashable”	1.30%
1 metų	2.00%
2 metų	1.75%
3 metų	1.85%
4 metų	2.10%
5 metų	2.50%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	0.50%
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Studentų paskolas nuo	4.00%
Asmeninės paskolas nuo	5.50%
Sutarties paskolas nuo	7.00%

RRSP, RRIF pensijų fondai

TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.50%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.45%
1 metų	2.00%
2 metų	1.75%
3 metų	1.85%
4 metų	2.10%
5 metų	2.55%

SUTEIKIAME

- CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas
- KOMERCINĖS nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
Sekmadieniais 9:00 - 12:30

*Taikomos kai kurios sąlygos ir apribojimai. Siūlomi produktai ir jų ypatybės gali pasikeisti arba būti atšaukti, bet kuriuo metu, be įspėjimo.

ROYAL LEPAGE

*Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-825-3328

**Padėsiu parduoti
ar nupirkti
namą ar butą.**

Paaukosiu iki **\$1000** jūsų vardu
jūsų nurodytai labdarai
(Prašu paskambinti man dėl daugiau informacijos)

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative

Sutton West Realty Inc.,
Brokerage 416.236.6000
kuleza@sympatico.ca

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Ketvirtis šimtmečio koncertų salėse

Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, jo steigėjas, meno vadovas ir dirigentas G. Rinkevičius paminėjo koncertinės veiklos 25-metį

Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro meno vadovas ir dirigentas Gintaras Rinkevičius apdovanotas svarbiausiu kultūros ministerijos apdovanojimu – garbės ženklu “Nešk savo šviesą ir tikėk” už nuopelnus Lietuvos kultūrai. Apdovanojimas maestro G. Rinkevičiui įteiktas sausio 30, Vilniaus kongresų rūmuose vykusio Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro 25-ojo gimtadienio koncerto metu.

Studijų Sankt Peterburgo ir Maskvos konservatorijose metais tapęs trijų tarptautinių konkursų laureatu, G. Rinkevičius prieš 25-erius metus įsteigė ir iki šiol vadovauja Lietuvos valstybiniam simfoniniam orkestrui. Menininkas yra kviečiamas diriguoti žymiems pasaulio orkestrams, koncertuoti su pasaulinio garso atlikėjais, o 2013 metais diriguoti Pasaulio taikos orkestrui (World Peace Orchestra), kuriame buvo suburti jaunieji talentai iš viso pasaulio (75 valstybių). G. Rinkevičius tapo ir šio orkestro tarybos nariu.

Šiandien dirigento kūrybinėje biografijoje ilgas orkestrų, kuriems dirigavo, sąrašas: Berlyno, Veimaro, “Staatskapelle”, Frankfurto prie

Oderio, Tamperės, Kopenhagos Tivolio ir kt. Dirigento koncertai surengti garsiausiose koncertų salėse, Maestro koncertavo daugelyje Europos šalių, JAV, Taivane, Tailandėje, Pietų Korėjoje ir Honkonge, dirigavo tarptautiniuose festivaliuose, taip pat dalyvauja Lietuvoje vykstančiuose Pažaislio muzikos, Vilniaus, Klaipėdos festivaliuose. Per pastaruosius penkerius metus maestro G. Rinkevičiaus orkestras Lietuvos klausytojams pristatė per 140 koncertinių programų, iš jų net 7 – sceninių veikalų premjeros. Lietuvos dirigento programose pasirodė pasaulinį pripažinimą pelnę menininkai V. Urmana, B. Maisuradzė, K. Ricciarelli, V. Tretjakov, J. Bašmet ir kiti.

G. Rinkevičius 1994 m. apdovanotas Lietuvos valstybine kultūros ir meno premija; 1997 m. – LDK Gedimino IV laipsnio ordinu; 2009 m. – ordino “Už nuopelnus Lietuvai” Komandoro didžiuoju kryžiumi. Lietuvių dirigento muzikinė veikla įvertinta Latvijos, Norvegijos, Portugalijos, Rusijos valstybiniais apdovanojimais. Koncertinę veiklą yra pradėjusios ir dvi dirigento dukros Rūta ir Saulė Rinkevičiūtės.

Kviečiame rašyti diktantą – 2014

Lietuvių kalbos mylėtojai vėl kviečiami pasitikrinti savo žinias tradiciniame valstybinio diktanto konkurse, kuris vyks vasario 22 dieną. Tekstas bus perduodamas per LRT radijo pirmąją programą ir internetu 11 val. Diktantą bus galima rašyti visose Lietuvos savivaldybėse, Vilniaus knygų mugėje ir Lietuvos ambasadoje užsienyje. Dėl raštingiausiojo vardo bus varžomasi keliuose skyriuose – raštingiausio moksleivio, suaugusiojo ir užsienio lietuvio. Šiemet registruotis atskiroje grupėje ir rašyti diktantą kviečiami ir įmonių atstovai. Kaip ir

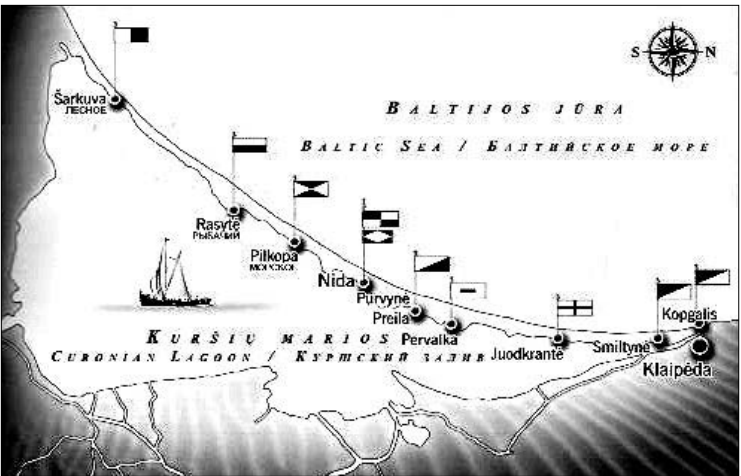
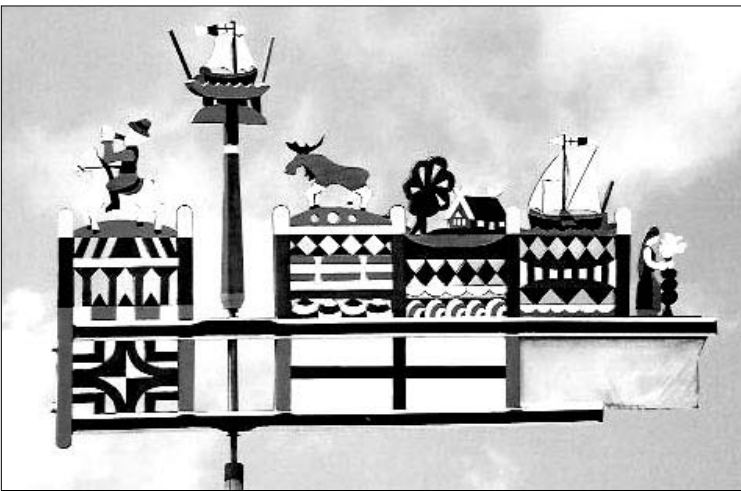
pernai, diktantą bus galima rašyti ir išsiųsti organizatoriams paštu iki vasario 24 dienos. Tiesa, rašiusieji savarankiškai negalės varžytis dėl raštingiausiojo titulo. Renginio organizatoriai paštu gautus diktantus išsipareigoja patikrinti, ištaisyti ir išsiųsti autoriams. Diktanto tekstas bus paskelbtas vasario 25 dieną svetainėje ir kt. Kaip ir anksčiau, konkurse negalės dalyvauti lituanistai. Raštingiausieji tautiečiai bus paskelbti ir apdovanoti gegužės 7 dieną, Lietuvoje minint Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

Vėtrungės – Lietuvos pamario ženklai

Klaipėdos kraštas išskirtinis ne tik savo istorine praeimi. Tai vienintelė Lietuvos prieiga prie Baltijos jūros. Šiame krašte priklausomai nuo istorinių aplinkybių keitėsi ir maišėsi gyventojai, palikdami savitus pėdsakus kalboje, buityje ir kultūroje. Visą tą spalvingą paveldą klaipėdiečiai stengiasi išsaugoti, didžiuojasi jo savitumu. Šių metų pradžioje Lietuvos spaudoje buvo paskelbta apie dar vieną prasmingą vają, stengiantis išsaugoti tik pamario kraštui būdingą tradiciją.

Klaipėdos miesto savivaldybės taryba pritarė siūlymui 2014-uosius paskelbti *Vėtrungių metais*. Klaipėdiečiai užsimojo į viešąjį gyvenimą sugrąžinti kiek primirštą išskirtinį pamario krašto tapatumo ženklą – vėtrungę. Kaip rašo etnologas L. Klimka A. Varankos išleistoje knygelėje *Vėtrungės*, iki pat II Pasaulinio karo Kuršmarėse galiojo taisyklė žvejoti tik burinėmis valtimis, nes buvo itin rūpinamasi vandens švara ir žuvų ištekliais. Pamario žvejai nuo seno turėjo tik šiam vandens telkiniui būdingas burvaltes. Didžiosios vadintos kurėnais, mažesnės – kiudelvaltimis, bradininėmis, venterinėmis – pagal tai kokius tinklus traukdavo, rašoma ten pat. Manoma, jog tipiškos, ant kurėnų stiebų viršūnių tvirtinamos Kuršmarių vėtrungės atsirado XIX š. antrojoje pusėje. Šiemet kaip tik sukanka 170 metų nuo Klaipėdos miesto burmistro E.V. Berbomo sprendimo įvesti tvarką, pagal kurią vėtrungėmis buvo žymimi tam tikruose Kuršių marių plotuose žvejoti galintys laivai. Žvejų laivus paprastai puošdavo vėjarodžiai. Siekiant kontroliuoti žūklę Kuršių mariose, vietos valdžios sprendimu visi žvejai privalėjo paženklinti savo laivus kukliais stačiakampio formos ženklais su skirtingų dviejų spalvų geometriniu piešiniu. Juoda ir balta spalvomis buvo žymimi vakarinio marių kranto, tarp jų ir Klaipėdos, žvejų laivai; geltona ir mėlyna – pietinio (dabartinė Karaliaučiaus (Kaliningrado) sritis); o raudona ir balta skirta rytinio (dabartinis Šilutės

Nidos vėtrungės

Ntrs. A. Varankos

rajonas) kranto žvejams. Autentiškų senųjų vėtrungių pavyzdžių iki mūsų laikų yra išlikę vos keli, jie saugomi muziejuje Nidoje. Kuršių marių žvejų laivų vėtrungės – išskirtinis lietuviškas ženklas.

Ilgainiui Kuršmarių žvejai ėmė dirbdinti skirtingas vėtrunges ir jomis puošti ne tik savo laivus, bet ir savus kaimus. Žvejai iš medžio drožinėjo įvairių formų plokšteles, kurias spalvino ir tvirtino šalia atpažinimui skirto kaimo ženklo. Taip gimė išskirtiniai pamario ženklai – vėtrungės, kuriomis vėliau ėmė prekiauti suvenyrų parduotojai.

Vėtrungių metais ketinama rengti viešas paskaitas, tarptautines konferencijas

kartu su Karaliaučiaus srities atstovais, pokalbius apie šiuos pamario ženklus ir jų reikšmę mokyklose ir darželiuose, vėtrungių gamybos dirbtuves atvirose erdvėse. Siūloma Klaipėdoje įrengti Vėtrungių alėją. Siūlytojų nuomone, tradiciniu renginiu galėtų tapti ir *Metų Vėtrungės* apdovanojimai. Jie būtų skiriami už nuopelnus pajūrio, pamario kraštui arba Klaipėdos miestui.

Dabartiniais laikais vėtrungės pamažu grįžta į viešąjį gyvenimą, vis dažniau naudojamos ne tik kaip suvenyras, bet ir kaip gyvenamosios aplinkos puošmena, dovana ar asmeninis šeimos istorijos meninis atspindys. Pagal Lietuvos spaudą parengė SK

ŠYPSENA

• Ferenc Molnar, garsus Vengrijos dramaturgas, kartą išvėlė į labai didelį ir piktą ginčą su savo žmona. Tuo pat kartu jų šeimoj svečiavosi senas dramaturgo draugas. Molnar ir jo žmona šūkavo vienas ant kito, nekreipdami dėmesio į tai, ką kuris sakė. Kai jie barnį pabaigė, senasis draugas

paklausė:

– Ar jūs visuomet taip “kalbatės” tarpusavy? Abu iš karto kalbate ir nė vienas neklausot?

– Žinoma, kad taip! – riktelėjo dramaturgas. – Tai sutaupo laiką. Va, dabar, kai mes jau išsišnekėjom, turim minutėlę visiškai ramiai pailsėti... (Iš 1000 šypsnių).

TORONTO LITUANISTINIAI KURSAI

“Tarp pilkų debesų”

Šiais mokslo metais Lituanistiniai kursai gavo labai didelį paskatinimą iš KLB Švietimo tarybos. Pirmininkė Virginija Zubrickienė padėjo mums nusipirkti ir parsisiųsti 25 Rūtos Šepetys knygas iš Lietuvos. Visi kursantai labai mielai skaito lietuvių išeivio dukters Rūtos Šepetys knygą apie svarbius ir kartu liūdningus lietuvių tautos istorijos įvykius. Rūta, kuri jau spėjo apkelti beveik visą pasaulį su šita knyga, atsiliepė į mūsų laišką. Ji planuoja su mumis susitikti Toronto lituanistiniuose kursuose. Mūsų kursantai sausio 13 dieną parašė savo mintis apie tai, kaip ši knyga siejasi su Sausio 13-ąja. Siūlome keletą mūsų mokinių minčių. **Brigita Ručinskienė**, kursų vadovė

Mano skaitoma knyga *Tarp pilkų debesų* turi daug atsakymų apie Sausio 13 dienos įvykius, kurie įvyko 1991 metais Vilniuje, Lietuvoje. Per sausio 13 dieną sovietai bandė užimti Televizijos bokštą Vilniuje, bet lietuviai taikiai stovėjo ir dainavo patriotiškas dainas. Sovietai su tankais važiavo ir šaudė. Mūsų žmonės neturėjo ginklų. Rūtos Šepetys knyga irgi yra apie sovietus, jų žiaurumą ir mūsų tautos ištvermę bei tikėjimą, kad LIETUVA bus laisva.

Justinas Dubiel,
Lituanistiniai kursai, 10 sk.

Knyga *Tarp pilkų debesų* yra apie tai, kaip 16-metė mergaitė, vardu Lina, buvo išvežta į Sibirą ir kaip ji išgyveno. Mergaitė visą laiką knygoje nori laisvės ir savo namų. Sausio 13 dieną žmonės susivienijo prieš rusus, kad išlaisvintų Lietuvą. Žmonės Lietuvoje norėjo laisvės. Žmonės sausio 13 meldėsi dėl laisvės, lygiai taip pat, kaip ir žmonės, kurie buvo kartu su Lina, gyvuliname vagone vežami į Sibirą.

Emilija Biga,
Lituanistiniai kursai, 11 sk.

Sausio 13 diena siejasi su šių metų Lituanistinių kursų skaitoma knyga *Tarp pilkų debesų* tuo požiūriu, kad abiejais atvejais pagrindinė tema yra laisvės troškimas. Šita knyga parodo, kad meilė, viltis ir Dievas padeda žmonėms išgyventi gyvenimo sunkumus. Per visus įspū-

dingus ir nemalonius įvykius Dievas mus saugoja ir duoda vilties išlikti. Sausio 13 susirinko daug žmonių ir kartu stovėjo aplink televizijos bokštą. Sovietai bandė šį bokštą sugriauti, kad pasaulis nematytų jų prievartos ir agresijos. Laimei, sovietai negalėjo vis tiek pramušti šitos gyvos žmonių sienos. Lietuvių meilė valstybei Lietuvai, ir jų viltis būti laisviems visus suvienijo. Rūtos Šepetys knygoje apie Sibiro baisybes Vilko šeima taip pat yra pavyzdys kitiems, kuris rodo, kad laikymasis kartu su meile ir viltimi gali nugalėti bet kokią priešą taikiai. Mama tai nuolat primena Linai ir Jonui, kad tai yra svarbiausi gyvenimo dalykai.

Linus Aleknevičius,
Lituanistiniai kursai, 12 sk.

Sausio 13 dieną ir Rūtos Šepetys knyga *Tarp pilkų debesų* labai siejasi savo temomis. Knygoje ir sausio 13, 1991 metais rusai-okupantai nebuvo geras žmonėmis lietuviams. Jie išnaudojo lietuvių; ir tada, kai jie ištrėmė juos į Sibirą 1941 metais birželio 14, ir dar visus kitus 50 metų po to.

Lukas Janowicz,
Lituanistiniai kursai, 11 sk.

Sausio 13 diena labai siejasi su knyga *Tarp pilkų debesų*. Sausio 13 dieną rusai įvažiavo su tankais sustabdyti lietuvių troškimą būti laisvais. Knyga *Tarp pilkų debesų* yra apie jauną mergaitę, Liną, kuri kartu su savo broliu Jonu, mama ir tėte yra ištremiami į Sibirą. Abu kartus rusai bando atimti lietuvių laisvę. Ir vienas, ir kitas įvykis yra apie labai sunkius laikus Lietuvos istorijoje.

Džiugas Nausėdas,
Lituanistiniai kursai, 10 sk.

Mano skaitoma knyga *Tarp pilkų debesų* labai siejasi su Sausio 13 diena. Ir knygos herojai ir žmonės Lietuvoje buvo pasiruošę atiduoti savo gyvybes už Lietuvos laisvę. Nors rusai draudė kalbėti lietuviškai, neleido švęsti tautines šventes, mano TAUTA visaip priešinosi ir vistiek išliko susivienijusi. Per Sausio 13 visi suėjo kartu: nebuvo dzūkų, žemaičių ar aukštaičių, tik buvo viena drūta Lietuva.

Natalija Sendaitė, Lituanistiniai kursai, 10 sk.

MISLĖS

1. Dieną naktį trepsi eina, o nuo vietos nenuveina.
2. Auga augalas trilapis, po ketvirtu – laimė slepiasi.
3. Girioj auga ir lapoja, namuose šventei pastoja.
4. Kas daugiausia stiprumo duoda?
5. Kas liežuvį vilioja, o dantis ir širdį žaloja?
6. Kur nuplaunama daug ligų?
7. Kada gera ramiausia pora?
8. Kas ne karalius, o su karūna, ne raitelis, o su pentiniais?
9. Kada žmogus turi tris rankas?
10. Vienas lieja, antras geria, trečias ryja.
11. Be rankų, be kojų ant langų stiklų rėplioja, gėles teploja.
12. Kas ant arklio jojo ir arklio ieškojo?

Atsakymai 11 psl.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

TFSA or RRSP

it's top-up time!

PARAMA

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	1.65%
2 metų	1.90%
3 metų	2.15%
4 metų	2.35%
5 metų	2.55%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ
TAUPOMOJI SĄSKAITA **1.35%**

“PLANAS 24” Kasdieninių
palūkanų čekių / taupomoji

Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 — \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ
PALŪKANŲ **0.10%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO
PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.85%
1 metų	3.05%
2 metų	3.10%
3 metų	3.25%
4 metų	3.40%
5 metų	3.60%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos
pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI
(Pieno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.55%
2 metų	1.80%
3 metų	2.05%
4 metų	2.25%
5 metų	2.45%
1 metų iškeičiamas	1.35%
1 metų JAV dolerių	0.40%

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.40%
1 metų	1.65%
2 metų	1.90%
3 metų	2.15%
4 metų	2.35%
5 metų	2.55%

RIBOTAS KREDITAS SU
NEKILNOJAMO TURTO
UŽSTATU **3.50%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS
KREDITAS **7.0%** ir aukščiau

Visi pateikti nuošimčiai
gali būti keičiami
be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per **\$220,000,000**

Dr. Sky Našlėnas
Certified Orthodontist
Associate Staff at the Hospital
for Sick Children

royal york
ORTHODONTICS

smile more.

BRACES FOR CHILDREN
AND ADULTS

ELITE Invisalign Providers

SW corner of Bloor and Royal York Rd.

www.RoyalYorkOrtho.com

tel. 416 207-0885

AŲA
BIRUTEI ABROMAITIENEI
mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo valdybos narei
ANGELEI ABROMAITYTEI.

Toronto Lietuvių Namų valdyba

PADEKA
AŲA
ELENAI DELKUVIENEI
mirus

Nuosirdžiai dėkojame maldas vedusiai kunigei ir
vargonininkui Petru Šturmui. Dėkojame karsto nešė-
jams, visiems giminėms, draugams bei pažįstamiems už
užuojautos žodžius. Ačiū už puikias gėles, už gausias
aukas Elenai prisiminti – “Labdarai” ir “Alzheimer’s
Society”.

Dėkojame mieloms ponios už suneštus pyragus,
Birutei Stanulienei už paruoštus pietus ir visiems, kurie
bet kuriuo būdu mums padėjo.

Visada dėkingi už jūsų parodytą nuoširdumą –

Sūnus Paulius, dukros Kristina
ir Loreta su šeimomis

PADEKA
AŲA
VYTAUTAS BENIUŠIS

(1920 m. lapkričio 14 – 2014 m. sausio 11)

Dėkoju kun. Pauliui Rudinskui už atnašautas laido-
tvių Mišias ir maldas. Dėkoju vargonininkei Dan-
guolei Radtke už giesmes šventovėje. Dėkoju karsto
nešėjams, mūsų anūkams ir anūkėms, už palydėjimą
“grampa” į amžinojo poilsio vietą.

Dėkoju draugams ir pažįstamiems už pareikštas
užuojautas, užprašytas Mišias, gražias gėles ir aukas
“Pagalbai Lietuvos vaikams”. Ačiū ponams Mačiams
už skanius pietus ir ponios už atneštus skanumynus.

Visuomet prisiminsiu Jūsų nuoširdumą –

Vladė Beniušienė

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje
Išsamesnė informacija: www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus (anglų <> lietuvių)

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, RCIC

T 647 342 7301 F 647 435 7528 E dmilmantas@gmail.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1

Fondas
Foundation

Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

Kanados lietuvių fondas nuosekliai auga. Nuo Fondo pradžios yra įsirašę 2,663 nariai. Šiais metais 743 turi balsavimo teisę. Įnašai – 2013 m. gruodžio 31 d., pagrindinis, neličiamas kapitalas pasiekė \$6,240,975. Per paskutiniuosius penkerius metus skirstomo pelno vidurkis viršija \$200,000 per metus, padalinamas lietuvių išlaikymo reikalams Kanadoje bei paramai Lietuvoje. Praėjusiais, 2013-aisiais metais, iš 2012-jų metų gauto pelno paskirta:

Registruotoms organizacijoms Kanadoje

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybai – iš viso	\$71,725
Kanados lietuviškoms mokykloms švietimui	\$19,425
Archyvo-muziejaus išlaikymui	13,800
KLB Tor. apyl. vald. – Vasario 16-osios minėjimui	1,500
KLB Tor. apyl. vald. – Vasario 16-osios vakaronei	3,000
KLJS – XIV PLJK (16x1000)	16,000
LISS nakvynėm	1,000
KLJS atstovui į P. Amer. suvaž. (liepos mėn.)	1,500
KLJS atstov. (3) P. Amer. gruodžio mėn.	4,500
H. Nagio eil. muzikinė komp. ir įrašas	4,400
Ryšium su Liet. pirm. Europos sąjungoje:	
Leonidas Donskis Munk Centre	1,000
Kultūrinis įvykis Harbourfront	2,000
KLJS	2,500
Priėmimas Vasagoje	1,000
Kanados lietuvių skautų “Romuva” stovyklai	10,000
Toronto skautų turtams “Rambynas” ir “Šatrija”	7,200
“Kretingos” stovyklai Vasagoje per Tėvus pranciškonus	10,000
Prisikėlimo parapijos vaikų chorui/kanklių ansamblui Toronte	900
Anapiliui	7,500
Prisikėlimo parapijai	10,000
Aušros Vartų parapijai Hamiltone	5,000
Labdarai	4,000
Chorui “Volungė” Toronte	5,000
Prisikėlimo parapijos bibliotekai (pagal Kuzmas sutartį)	900
Prisikėlimo parapijos sriubos vakaronei (pagal Kuzmas sutartį)	950

Visoms registruotoms organizacijoms Kanadoje*

* Pagal Kanados federacinės valdžios nuostatus pripažintos kaip “Registered Charity”

Neregistruotoms organizacijoms Kanadoje

Savaitraščiu Tėviškės žiburiai Mississaugoje (įskaitant \$580 iš Kantautų įnašo)	7,500
Montrealio lietuvių chorui	1,500
Calgary Lietuvių bendruomenei (vaikams dalyvauti “Kretingos” stov.)	8,000
Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūriui Mississaugoje	3,500
Ansamblui “Gintaras” Toronte	7,509
Kristina ir Penketukas (Montrealis)	6,500
Vaikų ir jaunimo chorui “Gintarėliai” Mississaugoje	2,300
Mažosios Lietuvos fondui Toronte	2,000
Liet. resp. garb. konsului Toronte (EU filmų festivalis)	2,000
Liet. resp. garb. konsului Montrealyje (Jono Meko paroda)	2,000
Žalios lankos	2,600
Visoms neregistruotoms organizacijoms Kanadoje	\$45,409

Organizacijoms Lietuvoje ir Lenkijoje

A.a. Tamošaičių meno galerijai “Židinys” Vilniuje (pagal sutartį)	17,000
“Vilnijos” draugijai Vilniuje (pagal sutartį su A. Sekoniu)	1,750
Vilniaus “Vilties” specialioji mokykla	1,000
“Viltelės” (neįgalių vaikų) klubui Punske	1,000
Visoms organizacijoms Lietuvoje ir Lenkijoje	\$20,750

Dovanos moksleiviams/stipendijos studentams Kanadoje ir Lietuvoje

48 stipendijos Kanados studentams (visos po \$500)	24,000
Dr. V. Kadžio vardinės stipendijos Vilniaus universiteto studentams (pagal sutartį)	3,000
Šešioms pasižymėjusioms moksleiviams Kanadoje po \$50 ir šešioms Toronto	
Maironio mokyklos aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientams	
po \$100 (KLF nario mokesčio įnašas)	900
Visoms dovanoms/stipendijoms	\$27,900

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS 2013 METAIS IŠ VISO PASKYRĖ

FOUR SEASONS
REALTY LIMITED
Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2

Angelė Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimų atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

705-446-6428
705-445-8500 ext 247
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@rogers.com

QUEENSWAY – S. KINGS-
WAY – 2 miegamųjų kamb.
CONDO, kampinis, 950 pė-
dų, saulėti kambariai. Sku-
biai parduodamas pomirti-
nis palikimas.

Prašo \$269,900.

SKAMBINTI

TEODORUI
STANULIUI,
broker

RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

SKAITYTOJAI PASISAKO

Tėviškės žiburiuose (nr. 3) skaičiau Daliaus Lukšaitės-Maciukevičienės rašinį *Lietuvos respublikos prezidentai* ir pasigedau vieno iš septynių visos lietuvių tautos demokratiskai išrinktų prezidentų – Rolando Pakso. Tiesa, jis prezidentavo trumpai, bet visgi ilgiau nei dr. Kazys Grinius. Sovietiniais laikais nepageidaujami istoriniai įvykiai bei asmenys būdavo tiesiog ištrinami ir neminimi. Atrodo, kad panašiai ir dabar elgiama si laisvoje Lietuvoje.

Prel. Jonas Staškevičius
PAGALVOKIME ŠIANDIEN

Pagalvokime, kodėl mes skubame? Pagalvok ką nuveikei? Galėjai įamžinti savo vardą! Nebuvo laiko, bet dar užteks. Ateitis juk melagė. Netikėk! Tik praeitis neme-luoja, tik iš jos žinosi, kur žengti. Ši dar tavo valanda, o kita – jau gal pakeliui į amžinybę. Netikėk rytojumi – jis toks netikras. Mes visi iškeliausime. Kas po to? Ar tau širdies neaitrins šis klausimas? Jis tavo veide, tavo nuotaikoje.

Jei tikėjimo neturi, kas tada bus? Jokie galvojimai tau ramybės nesuteiks. Tas klausimas nuolatos tave kankins.

Be tikėjimo esi jau miręs. O dar daug kas nepadaryta... Kiek daug nepasakyta, kiek dar meilės visiems nepareikšta, bet tu jau miręs. Nesuspėjai paskutinės knygos perskaityti ir niekada negrįši užbaigti darbų. Ką iki šiol padarei, tai ir viskas... Neuždėsi nė taško... Tavo visi geri ar blogi darbai bus suskaičiuoti ir tau pateikti. Ar tu džiaugsiesi ar verksi, tik tu vienas žinosi. Sužinosi, ką užsidirbai šioje Kanados žemelėje. **Stasys Prakapas,** Toronto, ON

IDOMU

Kai pinigai “kalba” – niekas nekreipia dėmesio į gramatiką... nei sintaksę. “Tak-tas” – tai susiorientavimas, kaip nesukurti sau priešų. Gyvenime trumpiausias momentas susiorientavime yra tarp per vėlai greitkelyje pastebėto ženklo ir pravažiuoto išvažiavimo iš greitkelio. Nesirūpink, kad kas tave bando imituoti-pastebėti. Kol sekama tavo pėdomis – tavęs nepralens. Tik asmuo laivelyje, kuris neirkluoja, sugeba suardyti plaukimo eigą. Vienintelis kas padės tau atsikratyti praeinančios minties-kvailystės – tai tik susitikus su dar naujesne...

Edmundas Petrauskas, London, ON

Toronto Lietuvių Namų 60-mečio pokilyje 2013 m. lapkričio 23 d. dalį meninės programos atliko Toronto lietuvių liaudies šokių grupės “Gintaras” studentai Ntrs. D. Puterienės

Pamąstymai arba gimtosios kalbos mokymas iš vertimų

1941-ųjų Birželio 14-oji – pirmoji masinių trėmimų diena – kiekvieno lietuvių atmintyje išliks kaip juoda diena. Diena, kada iš savo žemės, iš gimtojo krašto buvo vežami nieko neprasikaltę žmonės, taikūs Lietuvos miestų ir kaimų gyventojai. Tai didžiausias mūsų tautos genocidas. Į Sibirą buvo ištremta apie 300, 000 Lietuvos gyventojų. Kaip ir Lietuvos žmonės, taip ir kūryba, lietuvių literatūra, tuo metu išgyveno didžiausio smurto, prievartos ir Tėvynės netekimo skausmą.

Tas ryškiai atsispindėjo XIX š. lietuvių rašytojų ir poetų kūryboje Lietuvoje ir išeivijoje. Skaudus tarybinių ideologų šūkis “Lietuva be lietuvių” neapleido kūrėjų kūrinii. Tėvynė Lietuva, malda, amžinosios žmogiškosios vertybės, padėjusios išgyventi, atsispindi B. Sruogos, V.M. Putino, A.J. Greimaus, B. Krivicko, V. Mačernio ir S.

Neries kūryboje. Šiandien yra žinoma daugiau nei 100 tremtyje kūrusių autorių. Kai kurie iš jų jau seniai yra tapę kertiniais lietuvių literatūros akmenimis. Tai daugeliui gerai pažįstami Č. Milošo, V. Mačernio. K. Bradūno, H. Nagio, B. Krivicko ir A. Miškinio eilėraščiai.

Viena ryškiausių 1941-ųjų Birželio 14-osios tremties liudytojų yra D. Grinkevičiūtė su savo atsiminimų knyga *Lietuviai prie Laptevų jūros*. Tekstas, kuriam galėtų būti suteikta išskirtinė reikšmė bei argumentuota vieta lietuvių literatūroje. Tai vienas geriausių lietuvių tremties literatūros pavyzdžių.

Visada stebiuosi ir mėginu suprasti, sau ir savo sūnums paaiškinti dalykus, kuriems kartais neturiu tikslaus atsakymo. Kodėl į Šiaurės Amerikos lietuviškos mokykloms privalomų skaityti knygų sąrašą yra įtraukta R.

Šepetys knyga *Tarp pilkų debesų*? Beje, vertimas – ne lietuviškai parašyta knyga. Kas sudarinėja tų “privalomų” skaityti knygų sąrašus, kas nusprendžia, kad tai yra veiklas, svarbesnis ir privalomas skaityti nei jau seniai pripažinta lietuvių literatūros klasika? Skaityčiau R. Šepetys knygą ir mėginu atskirus jos epizodus paaiškinti savo paaugliui sūnui. Tačiau pati gerai nesuvokiu, kodėl nenagrinėju ir nelyginu B. Sruogos ir D. Grinkevičiūtės kūrybos.

Sveikinu Rūtą Šepetys ir gerbiu jos pastangas įamžinti tėvų atminimą ir skaudžią mūsų tautos patirtį. Tai be abejo nėra vertingas palikimas ateinančioms kartoms. Tačiau kaip lituanistė negaliu nepastebėti kalbos faktoriaus ir tiesiog nutylėti svarbaus momento, kuris vadinasi *gimtoji kalba*. Galbūt knyga buvo įtraukta į privalomų knygų sąrašą, kad supažindintų moksleivius su tremties istoriniu laikmečiu? Tačiau ir vėl neapleidžia klausimas: kodėl tam tikslui nebuvo parinkti autobiografiniai tekstai? Turime puikų, mažai tautai nepaprastai didelį ir svarbų to laikotarpio literatūrinį palikimą. Kodėl nenorime jo perduoti mūsų vaikams, ateinančioms kartoms?

Nuoširdžiai Jūsų –
Rasa Juozapaitytė-Kapeniak

Mįslių atsakymai. 1. Laikrodys, 2. Dobilas, 3. Kryžius, 4. Duona juoda, 5. Cukrus, 6. Pirtyje, 7. Kai vyras kurčias, žmona nebylė, 8. Gaidys, 9. Sveikindamasis, 10. Lietus, vanduo, žolynas, 11. Šaltis, 12. Žioplis.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

Organizacijos įteikite 2014
prašymus iki vasario 16 d.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars
DAIVA DALINDA
B.A. broker
Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297
Tinklapis: www.dalindateam.com
NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Waterside
DENTAL

9th Line
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė
(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

TORONTO

Anapilio parapijos žinios

• Ateinantį savaitgalį Lietuvos kankinių, Gerojo Ganytojo ir Šv. Kazimiero šventovėse **švęsime Lietuvos nepriklausomybės šventę**. Lietuvos kankinių šventovėje “Lietuvos laisvės” pamaldos bus vasario 16, 10 v.r. ir jose iškilmingai su vėliavomis dalyvaus Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauliai bei KLK Moterų draugijos mūsų parapijos skyrius. Gerojo Ganytojo šventovėje “Lietuvos laisvės” pamaldos bus vasario 16, sekmad., 2 v.p.p. Tuoj po pamaldų Gerojo Ganytojo patalpose įvyks KLB Wasaga Beach apylinkės valdybos rengiamas bendras Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios minėjimas. Šv. Kazimiero šventovėje, Delhi mieste “Lietuvos laisvės” pamaldos bus vasario 15, šeštad., 3 v.p.p., o po jų – Lietuvos laisvės atgavimo minėjimas salėje.

• Mūsų parapijose **Gavėnios susikaupimus** ves Vilniaus Šv. Kryžiaus šventovės rektorius kun. Ričardas Doveika. Lietuvos kankinių šventovėje susikaupimo tvarka: kovo 22, šeštad., 10 v.r. bus Mišios su pamokslu; kovo 23, sekmad., 10 v.r. Mišios su pamokslu. Išpažinčių susikaupimo vedėjas klausys kasdien prieš ir po Mišių. Anapilio autobusėlis Gavėnios susikaupimo Anapilyje metu veš maldininkus nuo “Vilniaus rūmų” Anapilin šeštadienį, 9.30 v.r. ir atgal parvės po susikaupimo pamaldų. Sekmadienį autobusėlis veš maldininkus įprasta sekmadienio tvarka. Delhi miesto Šv. Kazimiero parapijos šventovėje susikaupimas bus kovo 22, šeštadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias. Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo misijos šventovėje susikaupimas bus kovo 23, sekmadienį, 2 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Mūsų parapijos KLK Moterų draugijos skyrius kovo 2, sekmadienį, 11.30 v.r. ruošia Blynų pietus Anapilio parodų salėje. Bilietas asmeniui – \$25, o įsigytas bilietas iki vasario 23 d. – tiktai \$20. Bilietai platunami draugijos narių sekmadieniais parapijos salėje.

• Mišios sekmadienį, vasario 16: 10 v.r. už a.a. Veroniką, Benediktą ir Antaną Navickus; Vasagoj 2 v.p.p. už a.a. Frances Urban (I metinės); Delhi šeštadienį, vasario 15, 3 v.p.p. už a.a. Albiną Astrauskaitę.

Anapilio sodyba vykdo Muziejaus/archyvo stogo vajų. Stogas daugelį kartų buvo taisomas, bet dabar turi būti visas pakeistas. Stogo pakeitimas gali kainuoti \$73,000. Lietuvių visuomenė kviečiama ši svarbų reikalą paremti aukomis. Jas siųsti adresu: Anapilis Christian Community Centre, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3. Aukotojams bus išduodami pakvitavimai atleidimui nuo valstybinių mokesčių.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Kovo 5 d. – Pelenų diena. balandžio 20 – Velykos.

• A.a. Lina Dauginytė-Juzukonienė, 88 m. amžiaus, mirė vasario 9 d. Ji bus pašarvota Turner and Porter Yorke koplyčioje (Windermere ir Bloor g.) penktad., vasario 14, nuo 5 v.p.p.-9 v.v. Maldos prie karsto – 7 v.v. Laidotuvių Mišios bus aukojamos mūsų šventovėje šeštad., vasario 15, 11 v.r. Bus palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko sūnų Algį, dukras Rūtą ir Vidą, brolį Valterį Dauginį ir vaikaičius Vituką, Linutę, Valentina, Miką, Matą, Aleksią, Liną ir Lilę.

• Mišios sekmadienį, vasario 16: 8 v.r. už a.a. Veroniką Mikelėnienę (XIV met.); 9 v.r. už a.a. Laimą ir Dionizą Stukus; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už a.a. Magdeleoną ir Jurgį Stankaičius; už a.a. Juozą, Mariją, Juozapą ir Rimantą (II met.) Zorbus; už a.a. Joną Dirmantą; už a.a. Vytautą Augėną.

Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris kviečia visus į Užgavėnių vakarą, kovo 1, šeštad., Anapilio parodų salėje. Pradžia 6 v.v. su J. Gurklienės paruošta vakariene. Po to – linksma programa. Ateis Kanapinis ir Lašininis, šokiams gros Vaclovas Povilonis. Nemokamas baras. Bilietai suaugusiems – \$45, vaikams nuo 8 metų – \$10. Bilietus galima užsisakyti pas Ireną tel. 905 276-0822 arba pas Aldoną tel. 647 409-0783.

Suvalkų krašto išeivijos sambūris kviečia visus susidomėjusius **žiemos žvejybos išvykon** vasario 15, šeštad., prie Simcoe ežero Orilijoje, Jono Pajaujo vasarvietėje. Geriausių žvejų laukia apdovanojimai, o visų atvykusių – vaisės. Mokestis \$10 suaugusiems, \$5 vaikams ir studentams. Šeimos savaitgalio metu leidimo žvejojimui nereikia. Apie dalyvavimą praneškite Jurgiui Kūliešiui tel. 416 568-1604.

SKAUTŲ VEIKLA

Skautų Kaziuko mugė įvyks sekmadienį, kovo 2, Prisikėlimo parapijoje. Skautai dalyvaus Mišiose 9 v.r. Kviečiame visus gausiai dalyvauti. **“Šatrijos” ir “Rambyno” tuntai**

Maironio mokyklos žinios

• Vasario 8 d. A. Vaičiūnas (pakviestas kun. A. Kasparavičiaus, OFM) aplankė aukšt. lit. kursus, kur istorijos pamokos metu vedė trumpą pokalbį apie Vytautą Didįjį.

• Vasario 15 d. nebus pamokų (Šeimos dienos savaitgalis).

• Vasario 22 d. KLJS atstovai atvyks į mokyklą vesti tautinių užsiėmimų mokiniams.

• Vasaro 22 d., 5 v.v. įvyks Nepriklausomybės šventė Lietuvių Namuose; ta proga bus KLB Vasario 16-tos konkurso “Baltijos kelias” premijų įteikimas laimėjusiems mokiniams.

• Kovo 29 d. paminėsime Donelaičio 300-ąsias metines Prisikėlimo parapijos salėje. Bus ir mūsų mokinių deklamavimo konkursas. **Ž**

Išganytojo parapijos žinios

• Pamaldos vyks sekmadienį, vasario 23, 11.15 v.r.

• Visuotinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, kovo 9, po pamaldų šventovėje.

• Pamaldose buvo prisiminti: a.a. Elena Grimaityė-Delkuvienė, gimusi 1924 m. Bludžiuose, Lietuvoje, mirė sausio 24 d., sulaukusi 90 m. amžiaus; po gedulinių pamaldų mūsų šventovėje palaidota sausio 27 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje. Elena paliko liūdinčius: sūnų Paulių bei dukras Kristiną Armstrong ir Loretą Draudvilienę, vaikaičius Victoria, Carolyn, Joe ir Robert; seseris Gerda Povilaitienė ir Jenny Paleikienė.

• A.a. Mėta Žyvatkauskienė, gimusi 1924 m. lapkričio 9 d. Lietuvoje, mirė š.m sausio 28 d., sulaukusi 90 m. amžiaus; po gedulinių pamaldų mūsų šventovėje palaidota sausio 31 d. Forest Lawn kapinėse, Toronte; paliko liūdinčius: dukras Birutę, Carol ir Sonia bei sūnų Raimundą ir vaikaičius Laurą, Xaidą, Amelia, Daniel ir Simon.

• Kristina Dambaraitė-Janowicz prisiminė savo pusbrolius: a.a. Walter Micheel, kuris gimė 1930 m. Vilniuje ir mirė 2013 m Paderborn, Vokietijoje, paliko liūdinčią žmoną ir tris vaikus bei tris vaikaičius. Taip pat a.a. Alfred Micheel, gimusį 1931 m. Vilniuje ir mirusį 2014 m. vasario 4 d. Vokietijoje; paliko liūdinčią žmoną ir keturis vaikus bei keturis vaikaičius.

Lietuvių Namų žinios

• Ateinantį sekmadienį pietūs vyks Vytauto Didžiojo salėje. Kviečiame pietums į Lietuvių Namus.

Labdaros fondo žinios

• Labdaros fondo valdyba reiškia gilią užuojautą vicepirmininkui Algimantui Nakrošiui, kurio tėvelis Vladas Nakrošius mirė sausio 27 d., ir valdybos narei Ilonai Turczyn, kurios uošvė Daria Turczynewych mirė sausio 29 d., bei valdybos narei Angelei Abromaitytei, kurios mama Birutė Abromaitienė mirė vasario 4 d. Užuojauta jiems ir jų šeimoms ir artimiesiems.

• Valdyba dėkoja žemiau išvardytiems, kurie prisidėjo prie Labdaros Slaugos namų vajaus. Aukojo: \$2,000 – K. Delkus; \$200 – E.W. Abramavičius, I.J. Meiklejohn; \$150 – G.L. Matukai; \$100 – Z. Augaitis, dr. S. ir D. Valadkos.

• Labdaros fondo valdybos posėdis įvyks vasario 25 d., 7 v.v. Slaugos namuose. Primenam, kad kovo 30 d. įvyks metinis Labdaros fondo susirinkimas. Visi nariai bei rėmėjai kviečiami dalyvauti. **GP**

Užsienio reikalų ministerijos tinklalapyje paskelbta, kad 2014.II.5 užsienyje balsuojantys Lietuvos piliečiai jau gali registruotis internetu. Informaciją teikia URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas, tel. 236 2451, el. paštas media@urm.lt.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Dalyvaukime visi Lietuvos Nepriklausomybės minėjime mūsų salėje sekmadienį, vasario 16, 1 v.p.p. Kalbės KLB pirmininkė adv. Joana Kuraitė-Lasienė, pasirodys Toronto lietuvių jaunimo ansamblis “Gintaras”. Bus vaisės, laisva auka. Tą dieną Mišios bus 12 val.

KLB Otavos apylinkė kviečia montrealiečius į Užgavėnės šeštadienį, kovo 8, po pietų ir vakare. Montrealio lietuvių kredito unija “Litas” parūpina autobusą. Registruotis pas garb. konsulą A. Staškevičių tel 450 347-0583. **Inf.**

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Kazimiero parapijos šventė, iškilmingos Mišios ir šilti pietūs bus sekmadienį, kovo 2. Klebonas kun. P. Mališka ir parapijos komitetas kviečia visus gausiai dalyvauti.

KLB Otavos apylinkės valdybos pirmininkė Loreta Gudynaitė-Savitch maloniai visus kviečia dalyvauti Užgavėnių šventėje Otavoje kovo 8 d. 3 v.p.p. Prašome žiūrėti bendrą skelbimą apie kelionę autobusu ir programą. **JA**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

SLAUGOS NAMŲ ŽINIOS

A.a. Elenos Delkus atminimui aukojo: \$500 – M. Harris; \$200 – Trans Canada Pipe Lines, I. Sturm šeima; \$100 – A.V. Šimkus, R.R. Cleverdon, D. Allely, T. Langas, W.V. Dauginis, K. Dambaras-Janowicz, I.J. Meiklejohn; \$60 – H. Povilaitis; \$50 – Jaglowitz šeima, V. Šernas, I. Dresher, V. Hinshaw, R. Stravinskaitė, E.R.E. Stravinskas, Ramona Girdauskas, V. Paulionis, T. Egan ir šeima, S.V. Prialgauskas, G. Tarvydas; \$40 – M. Marcis, L. Jukna; \$30 – T. Stanulis, Rūta Girdauskas; \$25 – A. Sukauskas; \$20 – A. Povilaitis, V. Vingelis, P. Putrimienė, R.L. Grybas, Z. Jukna, A. Krašauskas.

A.a. Onos Girdauskas atminimui aukojo: \$100 – D. Radzevičius, M.A. Janeliūnai, M. Vaičiūnas, Z. Stravinskas; \$50 – L. Draudvila, R.L. Grybas, M.A. ir B. Kušlikis, Z.V. Cers-Bersėnas, R. Stravinskas, V. Gaputis, R.G. Paulionis, R. Dementavičius, E. Gaputienė; \$40 – J.E. Putrimas, R.E. Birgiolai, R.R. Smolskiai, J.O. Gustainis; \$25 – A.E. Valavičius, B. Čepaitis, I. Paškauskienė, D. Puoteris, I.O. Turczyn, A. Pleinys, K. Pylypiv, B. Norkienė, J. Vingelis, S. Underys, A.A. Vaičiūnas, D. Pabedinskas, A. Čiaučionas.

A.a. Michael Petronis atminimui aukojo: \$100 – Knights of Columbus; \$20 – G. Bonner; **a.a. Tado Gurevičiaus** atminimui \$50 aukojo R.G. Paulionis; **a.a. Stankos Perdes** atminimui \$800 (JAV) aukojo Nadia Kovacic.

A.a. Valentinos Simanavičienės atminimui aukojo: \$300 – J. Simas; \$100 – L. Simanavičius; \$75 – D. Simanavičius; \$50

– J.A. Morkūnas, R.G. Paulioniai, A. Čiaučionas, R.L. Simanavičius, Z. Bersėnas-Cers, A. Jurcevičienė, R. Chomyc, A. Simanavičius, B.V. Biretos, G. Valintienė, N. Taylor, J.G. Leškauskas, V. Paulionis, S.M. Bušinskai; \$40 – M. Heinz, E.J. Putrimas, E.T. Grybas, T.B. Stanuliai; \$30 – J.E. Čuplinskai, A. Ulba; \$25 – D. Vorps, R. Stravinskaitė, Z. Stravinskienė, R.E. Stravinskas; \$20 – J.O. Gustainiai, V. Skukauskas, S. Putrimienė, G.P. Stauskai, M.J. Zubrickai, D. Baziliauskas, G. Budra, I. Baziliauskas, A. Kybartas, E.V. Štuikys; \$10 – P. Melnykienė.

A.a. Stefanijos Petraitienės atminimui aukojo: \$40 – A. Jurcevičienė; \$30 – M. Mikelėnas-McLaughlin; \$25 – R. Reid, R. Stravinskas; \$20 – P.G. Stauskas, M.J. Zubrickai, D. Baziliauskas, R. Kaknevičius, J. Vanagas, A.V. Adomonis, T. Stanulis, O. Stončienė.

Kadangi lietuvių slaugos namai “Labdara” nėra pelno siekianti organizacija, kiekvienas doleris yra mielai priimamas ir vertinamas. Nuoširdžiai ačiū už jūsų dosnumą.

A.a. Gracijono Jasevičiaus XXX metų mirties atminimui žmona Elena, vaikai Gvina ir Rolandas *Tėviškės žiburiams* aukojo \$300. Leidėjai dėkoja už paramą lietuviškai spaudai Kanadoje.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).